

Aluehallintovirasto

PSAVI-alueen nuoret ja nuorisotyö

Tapio Taskinen

OPETUS- JA KULTTUURITOIMI

35/2017

Aluehallintovirastojen julkaisuja
Publikationer från Regionförvaltningsverket

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Opetus- ja kulttuuritoimi

PSAVI-alueen nuoret ja nuorisotyö

Tapio Taskinen

Aluehallintovirastojen julkaisuja 35/2017
ISSN 2343-3132
ISBN 978-952-5900-35-4

Oulu 2017

Tekijät Opetus- ja kulttuuritoimi Suunnittelija Tapio Taskinen		Julkaisuaika Lokakuu 2017	
		Toimeksiantaja(t) Pohjois-Suomen aluehallintovirasto	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi PSAVI-alueen nuoret ja nuorisotyö			
Tiivistelmä <p>Raportissa perehdytään kunnalliseen nuorisotyöhön Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakunnat kattavan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella. Raportissa keskitytään nuorisolaissa esille tulleisiin tavoitteisiin ja kunnan tehtäviin painottuen nuorten kasvuun, elinoloihin ja hyvinvointiin sekä niiden edistämiseen.</p> <p>Raportissa on pyritty hyödyntämään aina tuoreinta saatavilla olevaa asiaan liittyvää tietoa. Hyödynnettyihin aineistoihin sisältyy esimerkiksi kunnille lähetetyn kunnallisen nuorisotyön arviointikyselyn 2016 vastaukset ja erilaisia aineistoja esimerkiksi nuorisotilastot.fi -sivustolta, Tilastokeskukselta sekä Työ- ja elinkeinoministeriöltä. Lisäksi raportissa on mukana Pohjois-Suomen aluehallintoviraston sekä opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustustilastoja. Tilastokeskuksen väestörakennetietokantaa on hyödynnetty tämän raportin väkilukuihin liittyvissä tiedoissa, ellei toisin mainita.</p>			
Asiasanat Nuorten työpajatoiminta, Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa			
ISSN (painettu)	ISBN (painettu)	ISSN (verkkojulkaisu) 2343-3132	ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-5900-35-4
Kokonaissivumäärä 47	Kieli -	Hinta -	
Julkaisija Pohjois-Suomen aluehallintovirasto	Paino -		

Sisällysluettelo

1.	Johdanto	5
2.	Nuorten tilanne PSAVI-alueella	6
2.1.	Nuorisotyöttömyys.....	9
2.2.	Nuoret rikoksista epäiltynä ja rikosten uhreina.....	16
2.3.	Kouluterveyskyselyn tulokset PSAVI-alueelta	17
3.	Kuntien nuorisotyö.....	32
3.1.	Kunnallisen nuorisotyön kysely.....	32
3.2.	Nuorisotilojen aukioloajat.....	35
3.3.	Nuorisotoimen kustannukset.....	36
4.	Nuorisotoimen valtionavustukset 2017	39
4.1.	Avustukset avustustyypeittäin.....	39
4.2.	Avustusten teoreettinen jakauma kunnittain.....	40
5.	Lähteet.....	42
6.	Liitteet.....	43

1. Johdanto

1.1.2017 voimaan tulleen nuorisolain tavoitteiksi on säädetty muun muassa nuorten osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen, kasvun ja yhteisöllisyyden tukeminen, harrastamisen tukeminen, yhdenvertaisuuden edistäminen sekä kasvu- ja elinolojen kehittäminen. Näitä tavoitteita toteutetaan kulttuurisen moninaisuuden, kansainvälisyyden, kestävän kehityksen, terveellisten elämäntapojen ja monialaisen yhteistyön lähtökohdista (Nuorisolaki 1 luku 2 §). Kunnilla on merkittävä rooli näiden tavoitteiden saavuttamisessa, kuten nuorisolaissa (3 luku 8 §) tuodaan esille:

”Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Toteuttaessaan 2 §:n tavoitteita ja lähtökohdista kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalais-toimintaa.”

Kunnan tehtävät, nuorisotyö ja -politiikka, ovat siis vahvasti kytköksissä nuorisolaissa esitettyihin tavoitteisiin, mikä tulee esille nuorisotyön ja -politiikan määritelmästä. Nuorisotyö määritellään nuorisolaissa (1 luku 3 §) ”nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemiseksi yhteiskunnassa” ja nuorisopolitiikkaa ”nuorten kasvu- ja elinolojen sekä sukupolvien välisen vuorovaikutuksen parantamiseksi”.

Edellä mainittuja tehtäviä hoitaessaan kunnan tulee tarpeen tullen tehdä yhteistyötä nuorille palveluja tuottavien viranomaisten, nuorten, nuorten perheiden, nuorisolan järjestöjen ja muita nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. (Nuorisolaki 3 luku 8 §). Kunnassa onkin oltava nuorisolain mukaan (3 luku 9 §) monialainen yhteistyöverkosto, joka kokoaa tietoja nuorten elinoloista päätöksenteon tueksi, kehittää nuorille suunnattujen palvelujen yhtenäisyyttä ja edistää yhteistyötä.

Kunta voi myös järjestää etsivää nuorisotyötä joko itse tai hankkimalla etsivän nuorisotyön palveluita ostopalveluna nuorten palveluja tuottavalta yhteisöltä. Kun kunta järjestää etsivää nuorisotyötä kunnan tulee nimetä etsivän nuorisotyön toimeenpanosta vastaava kunnan viranhaltija tai kuntaan työsopimussuhteessa oleva riittävän koulutuksen ja kokemuksen tehtävään omaava henkilö. (Nuorisolaki 3 luku 10 §)

Tässä raportissa perehdytään kunnalliseen nuorisotyöhön Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakunnat kattavan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueesta käytetään tässä raportissa lyhennettä PSAVI. Raportissa keskitytään nuorisolaissa esille tulleisiin tavoitteisiin ja kunnan tehtäviin painottuen nuorten kasvuun, elinoloihin ja hyvinvointiin sekä niiden edistämiseen. Nuori tarkoittaa raportissa nuorisolain (1 luku 3 §) mukaisesti alle 29-vuotiasta henkilöä, ellei erikseen toisin mainita. Raportissa verrataan joitain tunnuslukuja vuoden 2014 kunnallisen nuorisotyön raportin lukuihin.

Tässä raportissa PSAVI-alueen kunnat on usein jaoteltu kaavioissa ja taulukoissa tilastollisen kuntaryhmittymyksen mukaan, jotta erikokoiset kunnat erottuvat selkeämmin toisistaan. Tilastokeskuksen laatiman tilastollisen kuntaryhmittymyksen mukaan PSAVI-alue voidaan jakaa kuntien väkiluvun ja taajamassa asuvan väestön perusteella neljään kaupunkimaiseen kuntaan, yhteentoista taajaan asuttuun kuntaan ja kahteenkymmeneenkolmeen maaseutumaiseen kuntaan (Taulukko 1).

Taulukko 1. Tilastokeskuksen tilastollinen kuntaryhmitys PSAVI-alueella 2017.

Tilastollinen kuntaryhmitys				
Kaupunkimaiset kunnat (4)				
Kunnat, joiden väestöstä vähintään 90 % asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000.	Kajaani	Kempele	Oulu	Raahe
Taajaan asutut kunnat (11)				
Kunnat, joiden väestöstä vähintään 60 %, mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on vähintään 4 000, mutta alle 15 000.	Haapajärvi	Kalajoki	li	Kuhmo
	Kuusamo	Liminka	Muhos	Nivala
	Oulainen	Ylivieska	Suomussalmi	
Maaseutumaiset kunnat (23)				
Kunnat, joiden väestöstä alle 60 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 15 000 sekä kunnat, joiden väestöstä vähintään 60 %, mutta alle 90 % asuu taajamissa, ja suurimman taajaman väkiluku on alle 4 000.	Alavieska	Haapavesi	Hailuoto	Hyrnsalmi
	Kärsämäki	Lumijoki	Merijärvi	Paltamo
	Pudasjärvi	Puolanka	Pyhäjoki	Pyhäjärvi
	Pyhäntä	Reisjärvi	Ristijärvi	Sievi
	Siikajoki	Siikalatva	Sotkamo	Taivalkoski
	Tyrnävä	Utajärvi	Vaala	

2. Nuorten tilanne PSAVI-alueella

PSAVI-alueella oli vuonna 2016 yhteensä 177 337 nuorta, joista 155 944 Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa ja 21 393 Kainuun maakunnassa. Taulukossa 2 on esitetty väestötietoja nuorista PSAVI-alueelta vuodelta 2016 sekä muutos edeltäneeseen vuoteen. Vastaavat PSAVI-alueen kuntakohtaiset väkilukutiedot nuorista löytyvät raportin lopussa liitteestä 1.

Taulukko 2. Nuorten määrä PSAVI-alueella 2016 ja muutos edelliseen vuoteen verrattuna.

Kunta	Nuorten määrä vuonna 2016	Osuus asukkaista	Muutos vuoteen 2015	Muutosprosentti
PSAVI	177 337	36,5 %	-886	-0,5 %
Pohjois-Pohjanmaa	155 944	37,9 %	-659	-0,4 %
Kainuu	21 393	28,6 %	-227	-1,1 %

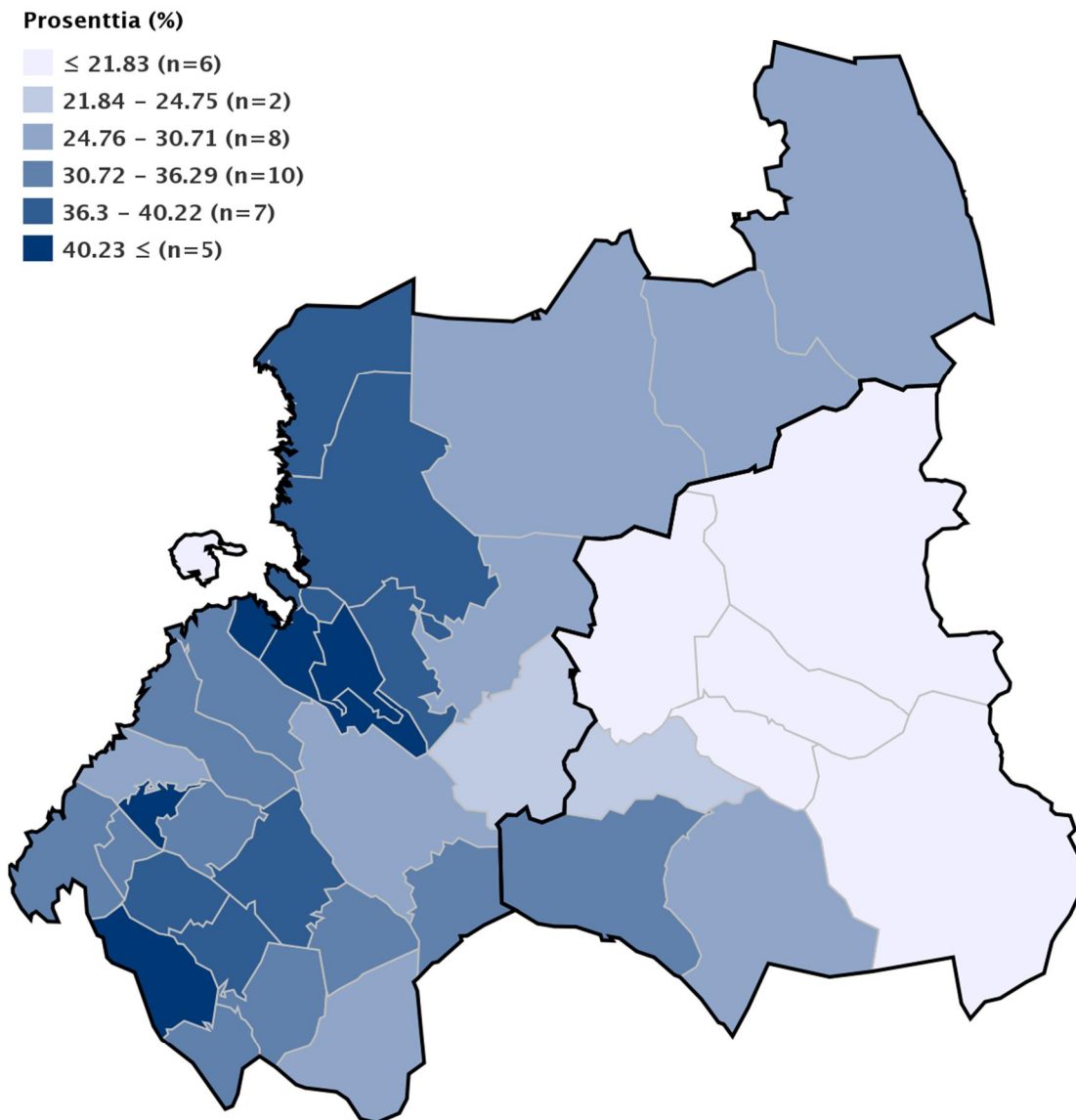
Vuoteen 2015 verrattuna PSAVI-alueella oli 886 nuorta vähemmän. Nuorten määrä on vähentynyt PSAVI-alueella tasaisesti useamman vuoden ajan: eroa vuosien 2007 ja 2016 välillä on noin 3500 nuorta.

Myös nuorten osuus väestöstä on laskenut PSAVI-alueella. Osuus on vuoteen 2007 verrattuna laskenut koko PSAVI-alueella 2,0 prosenttiyksikköä, Pohjois-Pohjanmaalla 2,1 prosenttiyksikköä ja Kainuussa 2,7 prosenttiyksikköä. Koko maassa nuorten osuuden lasku oli PSAVI-alueeseen verrattuna hieman hitaampaa (laskua 1,5 prosenttiyksikköä).

Kuvassa 1 on esitetty PSAVI-alueen 0–28 -vuotiaiden osuudet vuodelta 2016 koko kunnan väestöön suhteutettuna. PSAVI-alue on väestörakenteeltaan hyvin vaihtelevaa, sillä Pohjois-Pohjanmaan väestö on Suomen tasolla hyvin nuorta (37,9 % asukkaista nuoria), kun taas Kainuun alueella nuoren väestön osuus on selvästi vähäisempi (28,6 % asukkaista nuoria). PSAVI-alueella nuorten osuus kunnan asukkaista vaihteleekin vajaan kahdenkymmenen prosentin ja lähes viidenkymmenen prosentin välillä: ero kuntien välillä voi olla siis lähes kolmekymmentä prosenttiyksikköä.

0–28-vuotiaiden määrä / Asukaslukuun

2016

Lähde: Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kuva 1. 0–28 -vuotiaiden määrä suhteutettuna kunnan väkilukuun PSAVI-alueella 2016.

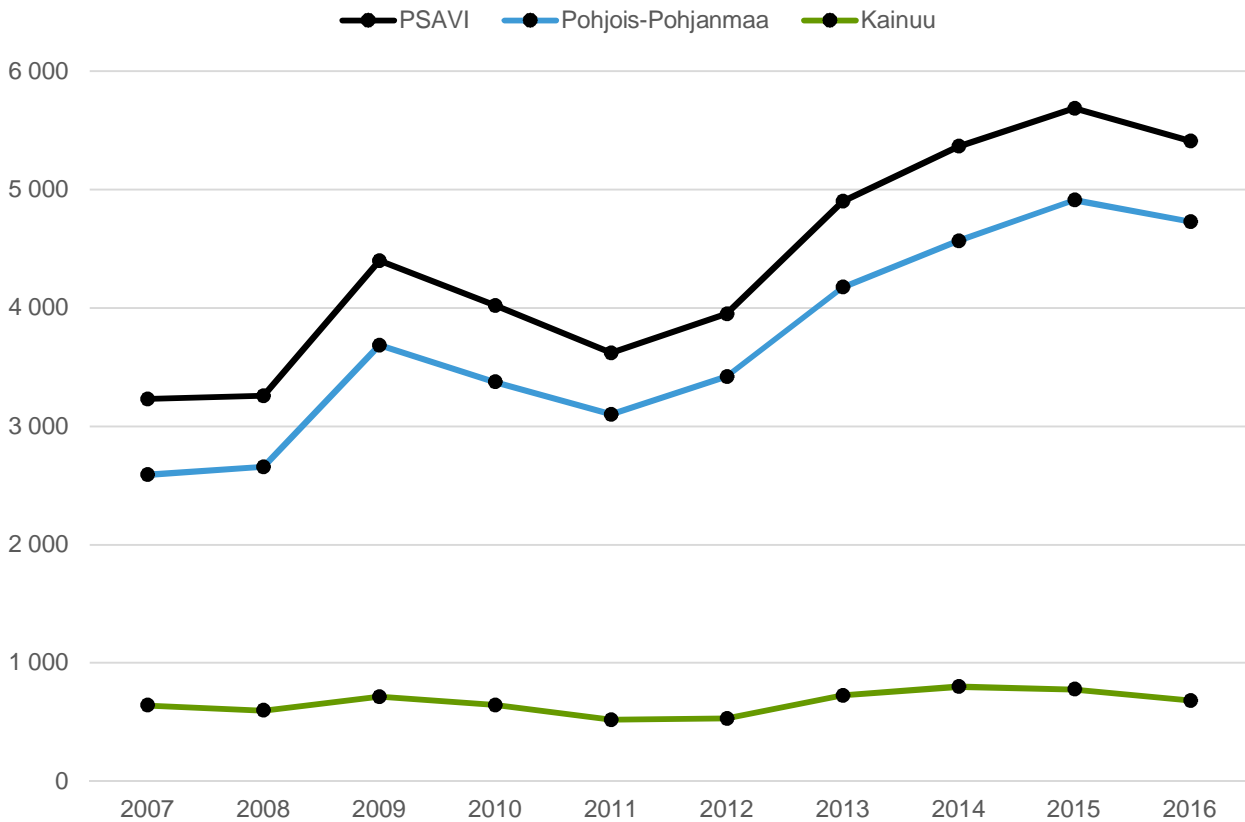
Kunnat saavat vuosittain nuorten määrään ja joka vuosi määriteltävään nuoren yksikköhintaan perustuvan nuorisotyön valtionosuuden. Nuorisotyön valtionosuuden suuruus on 29,70 % euromäärästä, joka saadaan kertomalla kunnan alle 29-vuotiaiden asukkaiden määrä asukasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla. Vuonna 2017 yksikköhinnan suuruus oli 15 euroa yhtä kunnan alle 29-vuotiasta kohti (Opetushallitus). PSAVI-alueelle valtionosuuden suuruudeksi kertyi lähes 800 000 euroa. Kuntakohtaiset vuoden 2017 valtionosuudet näkyvät raportin liitteessä 1.

2.1. Nuorisotyöttömyys

Työ- ja elinkeinoministeriö kerää tilastoja työttömien vuosittaisista määristä laskemalla vuoden aikaisen keskiarvon kuukausitietojen perusteella. Työ- ja elinkeinoministeriö kerää tietoja myös nuorista työttömistä, jotka määritellään ministeriön tilastoissa 15–24-vuotiaiksi työttömiksi työnhakijoiksi. Seuraavat työttömyystilastoista laaditut kaaviot esittävät työttömyystilanteen yleisesti PSAVI-alueen tasolla. Tarkemmat kuntakohtaiset nuorten työttömyysluvut ja osuudet löytyvät raportin lopusta liitteestä 2.

Kuvassa 2 on esitetty 15–24-vuotiaiden työttömien määrien vuosikeskiarvot PSAVI-alueella vuosien 2007-2016 aikana. Kuvassa 3 näkyy samoista työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystiedoista lasketut nuorten työttömien osuudet kaikista työttömistä PSAVI-alueella ja koko maassa vuosina 2007-2016. Kuvassa 4 työttömien 15–24-vuotiaiden osuudet on taas esitetty suhteessa omanikäisten nuorten määrään. Vaala siirtyi vuonna 2016 Kainuun maakunnasta Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan, mutta se ei aiheuta maakunnallisiin työttömyyslukuihin merkittäviä muutoksia, joten eri vuosien välinen vertailukelpoisuus säilyy.

15-24-vuotiaiden työttömyys PSAVI-alueella vuosina 2007-2016

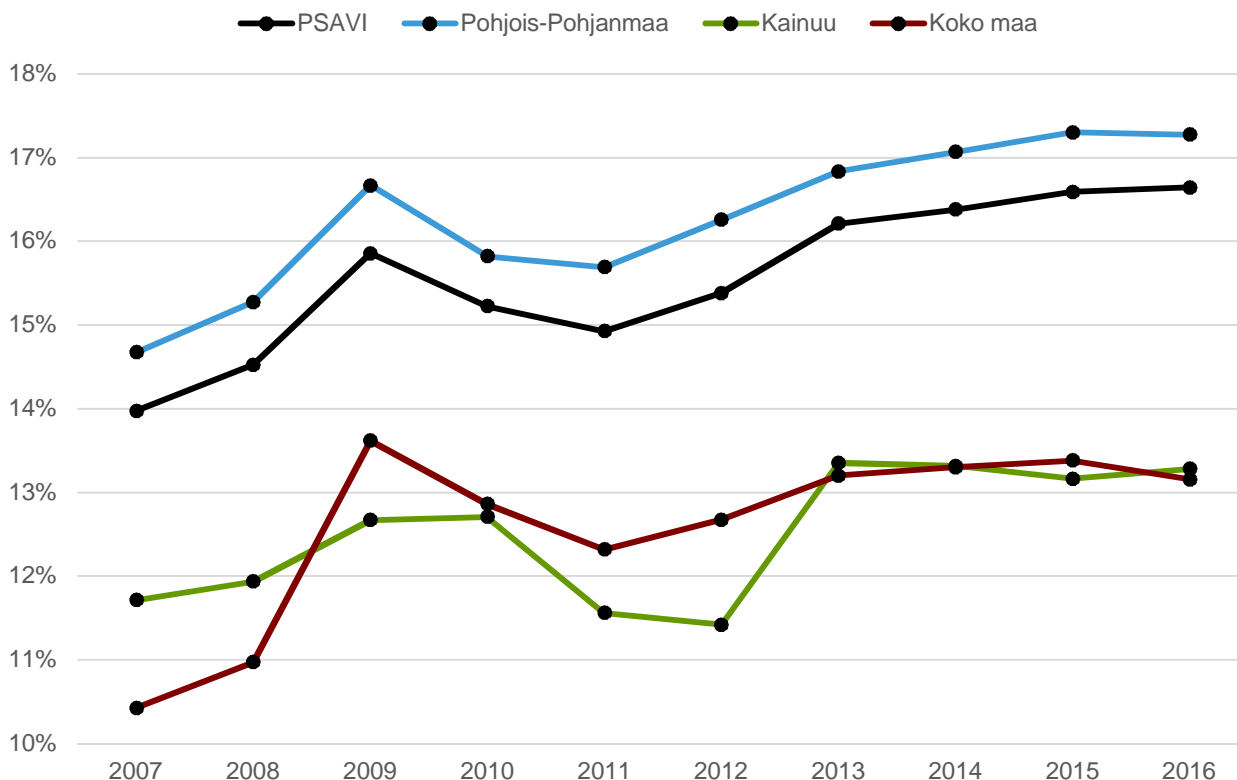

Kuva 2. 15–24-vuotiaiden työttömien määrät PSAVI-alueella 2007–2016.

PSAVI-alueella työttömien 15–24-vuotiaiden määrä on vähentynyt ensimmäistä kertaa vuoden 2011 jälkeen (Kuva 2). Lukumäärällisesti työttömiä nuoria on kuitenkin alueella vielä paljon: vuoden aikainen keskiarvo on 5 409 henkilöä. Eroa on vuotta 2013 edeltäneisiin vuosiin verrattuna yli tuhat työtöntä 15–24-vuotiasta enemmän. Työttömien 15–24 vuotiaiden määrien muutokset ovat olleet vuosittain samansuuntaisia maakuntien välillä.

Työttömien määrät voivat vaihdella kunnittain runsaasti ja erikokoiset kunnat vaikuttavat eri tavalla alueen kokonaiskuvaan. Esimerkiksi vuonna 2016 suurimmassa osassa PSAVI-alueen kuntia oli vuoteen 2014 verrattuna vähemmän työttömiä nuoria: 38 kunnasta 24:ssä työttömiä oli aiempaa vähemmän. Kahdessa kunnassa työttömien määrä oli sama molempina vuosina. Siitä huolimatta työttömien määrä oli PSAVI-alueella suurempi vuonna 2016 kuin 2014 (Kuva 1). Tämä johtuu siitä, että yhteenlaskettuna 12 kunnassa työttömien nuorten määrä kasvoi enemmän kuin 24 kunnassa vähentyi.

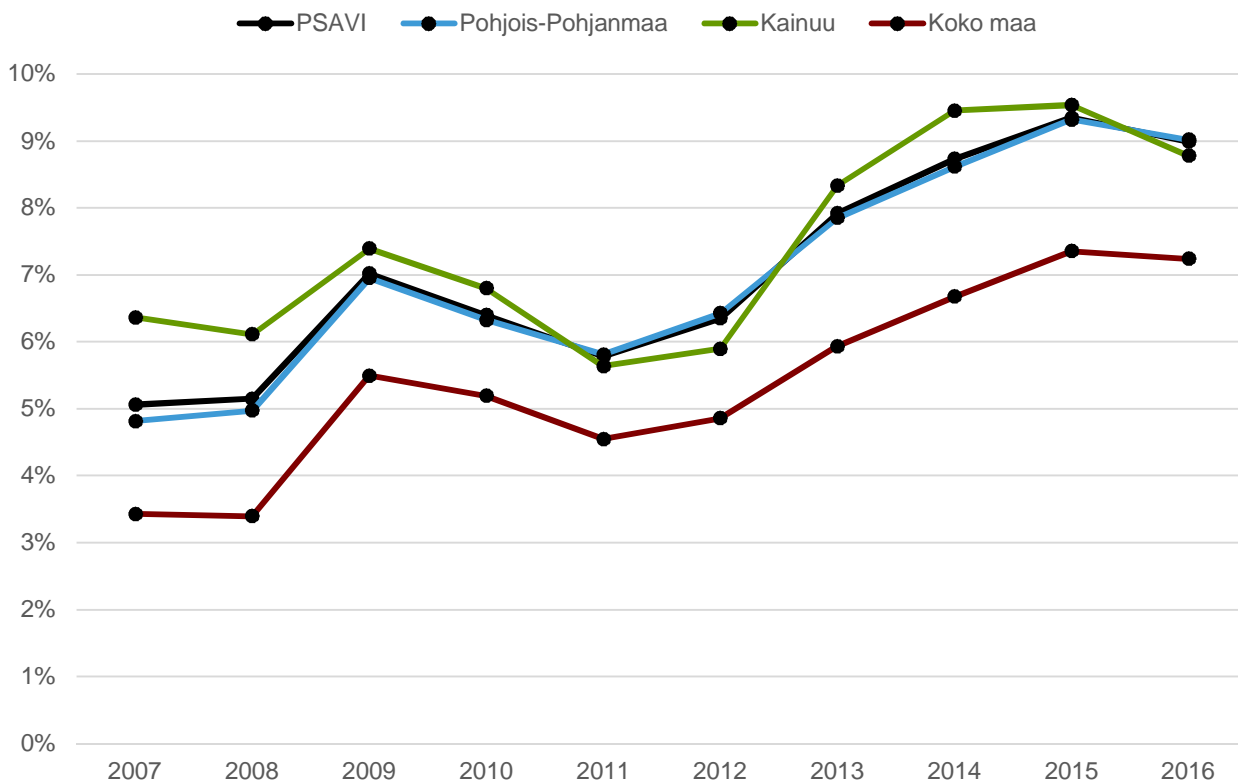
15-24-vuotiaiden työttömien osuus kaikista työttömistä PSAVI-alueella ja koko maassa vuosina 2007-2016

Kuva 3. 15–24-vuotiaiden työttömien osuudet kaikista työttömistä PSAVI-alueella 2007–2016.

Viimeisen viiden vuoden aikana työttömien 15–24-vuotiaiden osuus kaikista työttömistä on kasvanut PSAVI-alueella tasaisesti (Kuva 3). Nuorten työttömien osuus kaikista työttömistä on PSAVI-alueella edelleen korkealla, lähes 17 prosentissa. Lukema on selkeästi korkeampi kuin koko maan keskiarvo (13,2 %). Maakunnittain vertailtuna ero on selkeä: vuonna 2016 Pohjois-Pohjanmaan osuus oli 17,3 prosenttia ja Kainuun 13,3 prosenttia. Kunnittain PSAVI-alueen osuudet vaihtelevat 4,8 prosentin ja 19,6 prosentin välillä.

15-24-vuotiaiden työttömien osuus omasta ikäluokastaan PSAVI-alueella ja koko maassa 2007-2016

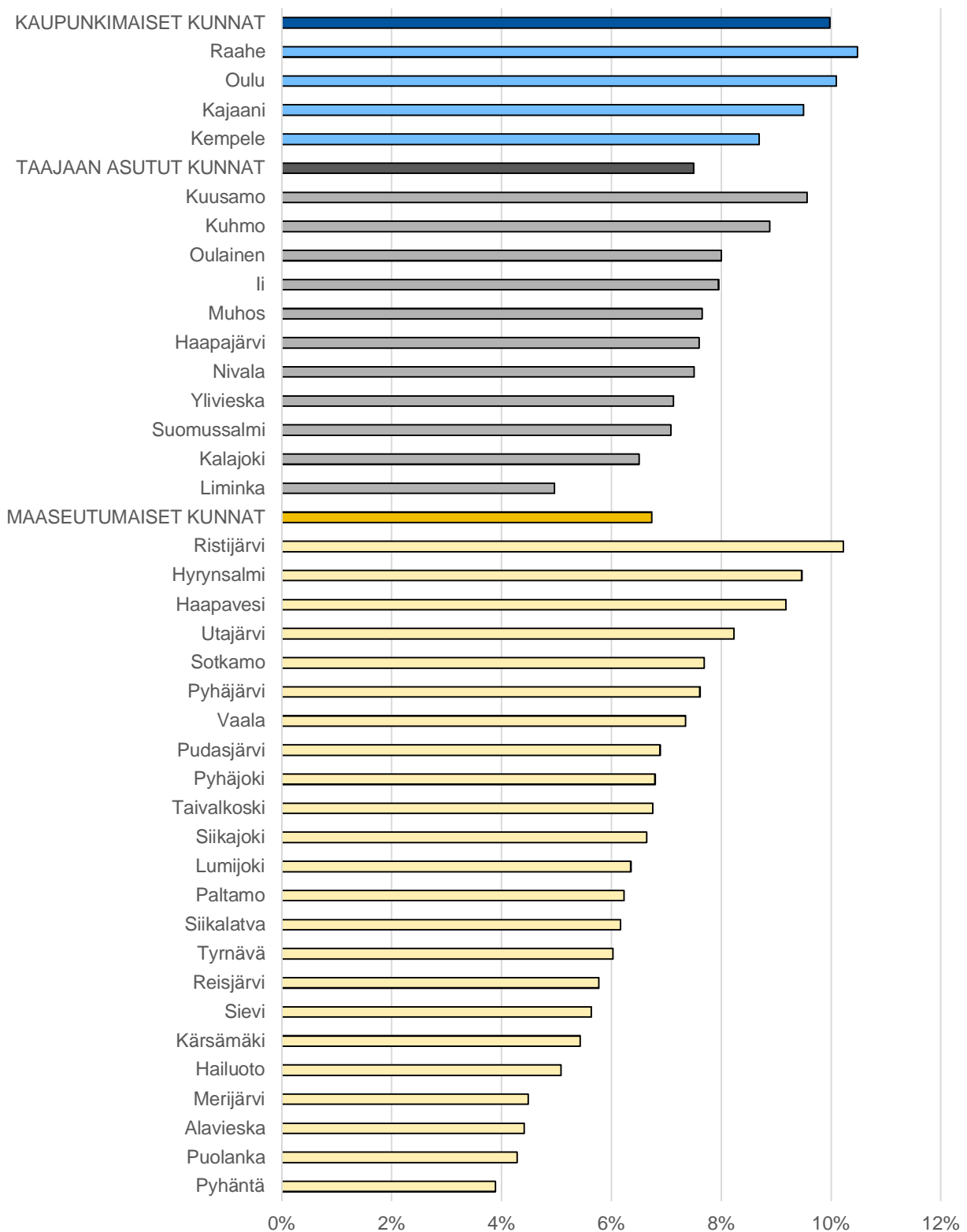

Kuva 4. 15–24-vuotiaiden työttömien määrien osuudet omasta ikäluokastaan PSAVI-alueella 2007–2016.

Vuonna 2016 PSAVI-alueen 15–24-vuotiaiden työttömien osuus omasta ikäluokastaan oli 9 prosenttia, kun koko maassa osuus oli 7,4 prosenttia (Kuva 4). Samoin kuin työttömien määrässä, niin osuudesakin omasta ikäluokastaan tapahtui ensimmäinen lasku sitten vuoden 2011. Kaaviossa PSAVI-alueen viiva ja Pohjois-Pohjanmaan viiva ovat lähes päällekkäin, koska suuri osa PSAVI-alueen 15–24-vuotiaista nuorista ja nuorista työttömistä asuu Pohjois-Pohjanmaalla.

Osuudet olivat keskimäärin suurempia PSAVI-alueen kaupunkimaisilla (10,0 %) kuin taajaan asutuilla (7,5 %) ja maaseutumaisilla (6,7 %) kunnilla. Yksittäisten kuntien välillä on kuitenkin suurta vaihtelua. 15–24-vuotiaiden työttömien osuus omasta ikäluokastaan vaihtelikin PSAVI-alueella 3,9 prosentin ja 10,5 prosentin välillä. (Kuva 5)

15-24-vuotiaiden työttömien osuus omasta ikäluokastaan PSAVI-alueen kunnissa 2016

Kuva 5. 15–24-vuotiaiden työttömien osuus omasta ikäluokastaan PSAVI-alueella 2016.

Etsivän nuorisotyön kohderyhmän määrää voidaan laskea teoreettisella mallilla, jolla mitataan koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrää. Yksinkertaisuuden vuoksi puhutaan NEET-

nuorista. NEET-nuorilla tarkoitetaan tässä raportissa 15–24-vuotiaita nuoria, jotka eivät ole työssä, koulutuksessa tai kurssilla (Tilastokeskus), mistä termin nimikin, *Not in Employment, Education or Training*, on peräisin. Teoreettinen NEET-nuorten määrä perustuu keskimääräisiin nuorisotyöttömyyslukuihin tietyn vuoden aikana. On arvioitu, että NEET-nuorten määrä on vähintään 1,5 kertaa työttömien nuorten määrä, ja enimmillään 2,5 kertaa työttömien nuorten määrä. (Nuorisotilastot.fi)

Taulukossa 3 on esitetty vuodelta 2016 PSAVI-alueen työttömien 15–24-vuotiaiden määrät kunnittain sekä niiden perusteella lasketut arviot NEET nuorten määristä vuonna 2016. Sarake ”Min” tarkoittaa NEET-nuorten arvioitua vähimmäismäärää ja sarake ”Max” arviota siitä, kuinka paljon NEET-nuoria voisi olla enimmillään. Yhteensä 15–24-vuotiaita NEET-nuoria arvioidaan olevan PSAVI-alueella ainakin 8 114 ja enimmillään jopa 13 523.

Taulukko 3. 15–24-vuotiaat työttömät ja arviot NEET-nuorista PSAVI-alueen kunnissa 2016.

Kunta	15-24-vuotiaat työttömät	Arvio NEET-nuorten määristä	
		Min	Max
Kaupunkimaiset kunnat			
Kajaani	457	686	1 143
Kempele	170	255	425
Oulu	2 989	4 484	7 473
Raahe	274	411	685
Taajaan asutut kunnat			
Haapajärvi	67	101	168
Ii	80	120	200
Kalajoki	85	128	213
Kuhmo	55	83	138
Kuusamo	141	212	353
Liminka	55	83	138
Muhos	73	110	183
Nivala	100	150	250
Oulainen	69	104	173
Suomussalmi	42	63	105
Ylivieska	135	203	338
Maaseutumaiset kunnat			
Alavieska	14	21	35
Haapavesi	74	111	185
Hailuoto	3	5	8
Hyrnsalmi	16	24	40
Kärsämäki	15	23	38
Lumijoki	15	23	38
Merijärvi	7	11	18
Paltamo	20	30	50
Pudasjärvi	54	81	135
Puolanka	9	14	23
Pyhäjoki	21	32	53
Pyhäjärvi	37	56	93
Pyhäntä	7	11	18
Reisjärvi	19	29	48
Ristijärvi	9	14	23
Sievi	38	57	95
Siikajoki	37	56	93
Siikalatva	32	48	80
Sotkamo	73	110	183
Taivalkoski	31	47	78
Tyrnävä	45	68	113
Utajärvi	21	32	53
Vaala	20	30	50

2.2. Nuoret rikoksista epäiltynä ja rikosten uhreina

Kaikki tässä kappaleessa esitetyt rikoskaaviot ja -taulukot on tehty Tilastokeskukselta saatujen rikostilastotietojen pohjalta. Tilastokeskuksen tilastointitavan vuoksi mukana on myös 29-vuotiaat henkilöt. Selvitetyissä rikoksissa yksi henkilö voi olla tilastoituna useamman kerran. Rikokset on tilastoitu rikoksen tekopaikkakunnan mukaan sille ajankohdalle, kun rikos on tullut ilmi. Itse rikos voi olla siis tapahtunut jo ennen tilastointivuotta. Tarkemmat tiedot tilastoinnista löytyy Tilastokeskuksen rikostilastojen laatuselosteesta.

Vuonna 2016 PSAVI-alueella oli 626 alle 15-vuotiasta selvitettyssä rikoksessa syylliseksi epäiltynä, ja vastaavasti 15–29-vuotiaista epäiltynä oli 9 945. Määrät ovat selvästi alemmat kuin vuonna 2014 (alle 15-vuotiaita 686 ja 15–29-vuotiaita 12 517). Myös selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäiltyjen alle 30-vuotiaiden prosenttiosuus kaikista syyllisiksi epäillyistä oli pienempi viime vuonna (53,1 %) kuin vuonna 2014 (55,6 %). Kuntakohtaiset luvut löytyvät raportin lopusta liitteestä 3.

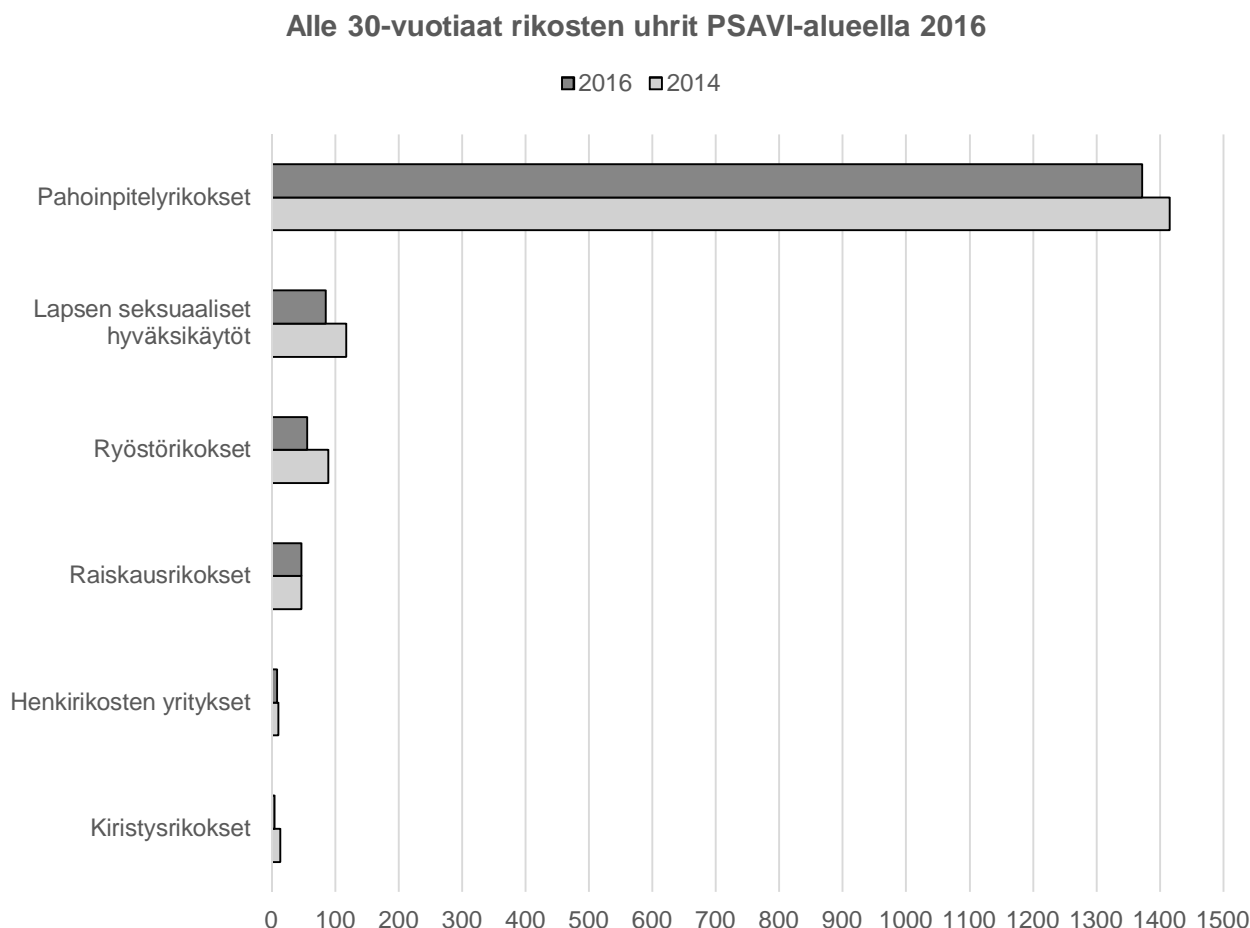
Taulukkoon 4 on koottu rikosoikeudellisessa vastuussa olevien, 15–29-vuotiaiden, tekemiä rikostyypppejä. Syyllisiksi epäiltyjen määrät ovat lähes kaikissa rikostyypeissä huomattavasti alemmat kuin vuonna 2014, mutta toisaalta seksuaalirikoksia sekä rikoksia oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan tuli poliisin tietoon enemmän.

Taulukko 4. Selvitettyihin rikoksiin syyllisiksi epäillyt 15–29-vuotiaat PSAVI-alueen kunnissa 2016.

Selvitettyihin rikoksiin syyllisiksi epäillyt 15-29-vuotiaat	PSAVI 2014	PSAVI 2016	Ero
Omaisuusrikokset	5984	4485	-1499
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	1109	896	-213
Seksuaalirikokset	57	106	49
Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan	383	437	54
Eräät liikenne rikokset	2561	2095	-466
Muut rikokset	2423	1926	-497
Yhteensä	12517	9945	-2572

Edellisessä taulukossa ”Muut rikokset” -luokkaan sisältyy esimerkiksi huumausainerikokset. Selvitettyihin huumausainerikoksiin syyllisiksi epäiltyjen 15–29-vuotiaiden määrät olivat myös vuonna 2016 selvästi alemmat kuin vuonna 2014: vuonna 2016 syylliseksi epäiltyjä 15–29-vuotiaita oli 686, kun taas vuoden 2014 määrä oli 1 046.

Kuvaan 6 on eroteltu erilaisia rikoksia, joiden uhriksi on joutunut alle 30-vuotiaita. Kaaviossa on vain ne rikokset, joiden tilastoinnissa tietoihin on erikseen merkitty rikoksen uhri. Tämän takia mukana ei ole kaikkia rikoksia, joissa asianomaisena on ollut alle 30-vuotiaita. Vuonna 2016 alle 30-vuotiaita rikoksen uhriksi tilastoituja oli 1 572 henkilöä. Selvästi suurin osa näistä alle 30-vuotiaiden kokemista rikoksista on pahoinpitelyrikoksia (Kuva 4). Lähes kaikissa kaaviossa esitetyissä rikoksissa uhreja on vuonna 2016 vähemmän kuin vuonna 2014, mutta toisaalta erot eivät ole kovinkaan suuria.

Kuva 6. Alle 30-vuotiaat eräiden rikosten uhrin PSAVI-alueella 2016.

2.3. Kouluterveyskyselyn tulokset PSAVI-alueelta

Koululaisten hyvinvointia on seurattu Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen laatiman kouluterveyskyselyn avulla joka toinen vuosi.

Taulukoissa 5–11 on esitetty kunnittain joitakin 8–9-luokkalaisten kouluterveyskyselyn tuloksia PSAVI-alueelta vuodelta 2017. Lisäksi taulukoissa näkyy koko PSAVI-alueen ja maan tulokset. Taulukoissa esitetyt luvut ovat prosenttiosuuksia kaikista alueen vastaajista. Taulukkoihin on kuntakohtaisten tulosten kohdalle merkitty vihreällä värillä, mikäli tulos on myönteisempi PSAVI-alueen tulokseen verrattuna, ja oranssilla värillä mikäli tulos on PSAVI-alueen tulosta heikompi. Keltainen korostus tarkoittaa, että tulos on yhtä suuri kuin PSAVI-alueen tulos.

Taulukossa 5 ja 6 on erilaisia tuloksia terveyteen, elintapoihin ja päihteiden käyttöön liittyen. Taulukkoon 7 on koottu Internetin käyttöä ja taulukkoon 8 taas muita vapaa-aikaa ja harrastamista koskevia tuloksia. Taulukossa 9 on esitetty tuloksia koulunkäynnistä. Taulukoihin 10 ja 11 on koottu erilaisia elämänlaatuun ja -hallintaan, mielialaan sekä kasvuympäristöön liittyviä tuloksia.

Kouluterveyskyselyn tuloksista osa on koottu useista vastauksista, joten alkuperäiset oppilaille esitetyt kysymykset eivät aina ole samassa muodossa kuin tulokset. Tarkat tiedot vastausten alkuperästä ja analysoinnista löytyvä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveyskyselyn tulossivuilta. Samoilta sivuilta löytyy myös kouluterveyskyselyn tulokset kokonaisuudessaan. Joidenkin kuntien tuloksia ei ole kyselyssä mukana, koska alle 30 vastaukseen perustuvat tulokset sensuroidaan kyselystä. Tämän vuoksi PSAVI-alueelta puuttuu kokonaan Hailuodon, Hyrynsalmen, Ristijärven ja Taivalkosken kuntien vastaukset. Lisäksi muiltakin kunnilta tulos puuttuu yksittäisissä kohdissa. Tällöin taulukkoon on merkitty ”-” ja harmaa korostusväri puuttuvan tiedon kohdalle.

Taulukossa 5 on esitetty vastaajien terveydentilaan liittyviä tuloksia kunnittain PSAVI-alueelta. Terveystilaan liittyvät tulokset vaihtelevat kunnittain selkeästi, sillä esimerkiksi hengästyttävää liikuntaa korkeintaan tunnin viikossa harrastavien osuus vaihtelee kunnittain noin 15 prosentista lähes 50 prosenttiin. Vastaava vaihtelu on myös arkisin alle 8 tuntia nukkuvien osuudessa.

Taulukko 5. Yläkoulun 8–9-luokkalaisten terveydentilaan ja elintapoihin liittyviä kouluterveyskyselyn tuloksia kunnittain PSAVI-alueelta 2017. Luvut ovat prosenttiosuuksia kaikista vastaajista.

Kunta	Kokee terveydentilansa keskimääräiseksi tai huonoksi	Ylipainoisuus	Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaaajalla korkeintaan 1 h/vko	Nukkuu arkisin alle 8 tuntia
Alavieska	20,3	15,1	28,8	49,2
Haapajärvi	19,5	22,3	23,2	37,8
Haapavesi	15,7	16,3	20,9	21,9
Ii	26,9	18,8	24,9	31,4
Kajaani	17,0	19,1	23,4	35,3
Kalajoki	17,5	20,4	25,9	27,2
Kempele	12,4	16,8	17,8	26,5
Kuhmo	22,8	19,8	25,7	14,9
Kuusamo	20,2	13,1	18,5	28,3
Kärsämäki	14,3	24,2	26,8	33,8
Liminka	14,0	14,3	18,2	33,3
Lumijoki	14,6	10,3	22,0	29,3
Merijärvi	18,9	-	21,1	33,3
Muhos	19,8	21,5	20,5	42,6
Nivala	16,8	15,2	26,6	40,3
Oulainen	22,8	18,6	26,5	46,4
Oulu	19,0	16,0	19,7	35,5
Paltamo	28,6	18,3	34,9	30,2
Pudasjärvi	9,5	16,7	18,9	21,6
Puolanka	26,5	19,4	31,4	22,9
Pyhäjoki	15,6	16,3	20,0	35,6
Pyhäjärvi	17,3	33,8	23,7	28,9
Pyhäntä	20,5	33,3	35,9	30,8
Raahe	16,2	15,5	20,0	43,6
Reisjärvi	26,7	-	29,0	23,3
Sievi	15,9	17,7	24,8	27,1
Siikajoki	17,8	15,9	27,6	33,6
Siikalatva	15,6	24,2	26,3	35,5
Sotkamo	14,6	17,6	25,7	24,8
Suomussalmi	15,2	22,4	29,9	24,1
Tyrnävä	15,2	7,8	19,8	22,8
Utajärvi	13,2	26,5	23,7	26,3
Vaala	17,8	15,0	45,5	31,8
Ylivieska	15,1	15,2	27,2	28,7
PSAVI (Koko maa)	18,0 (18,8)	17,1 (18,9)	22,3 (23,7)	33,4 (33,9)

Taulukossa 6 on esitetty vastaajien päihteidenkäyttöön liittyviä tuloksia kunnittain PSAVI-alueelta. Hieman vajaa 70 prosenttia PSAVI-alueen 8–9-luokkalaisista vastaajista kertoi olevansa raitis, mikä oli noin 5 prosenttiyksikköä enemmän kuin koko maassa. Vaihtelua kuntien välillä on kuitenkin 45 prosentista 84 prosenttiin. Samoin kerran kuukaudessa humalassa olemisen ja päivittäin tupakoinnin osuudet vaihtelivat kuntien välillä runsaasti. Marihuanan kokeilun kohdalla osassa kuntia osuus oli jopa yli 10 prosenttia.

Taulukko 6. Yläkoulun 8–9-luokkalaisten päihteidenkäyttöön liittyviä kouluterveyskyselyyn tuloksia kunnittain PSAVI-alueelta 2017. Luvut ovat prosenttiosuuksia kaikista vastaajista.

Kunta	Raittius	Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa	Tupakoi päivittäin	Kokeillut marihuanaa tai kannabista ainakin kerran
Alavieska	71,2	3,4	12,1	10,5
Haapajärvi	70,5	8,4	11,9	4,2
Haapavesi	64,2	11,4	11,9	5,1
Ii	58,3	12,9	7,9	5,4
Kajaani	66,8	7,3	8,7	4,0
Kalajoki	56,8	8,3	9,4	4,7
Kempele	72,5	5,6	4,5	3,4
Kuhmo	62,4	8,9	7,9	2,0
Kuusamo	70,4	5,1	5,1	6,1
Kärsämäki	58,6	8,6	19,7	10,0
Liminka	77,7	5,5	5,5	5,2
Lumijoki	75,6	4,9	10,0	0,0
Merijärvi	52,6	18,4	26,3	11,4
Muhos	67,9	7,2	9,3	5,5
Nivala	67,2	8,1	11,5	3,4
Oulainen	55,8	9,9	5,6	2,8
Oulu	69,0	7,9	5,1	6,3
Paltamo	75,0	4,9	8,1	4,8
Pudasjärvi	67,1	4,1	6,8	1,4
Puolanka	45,7	22,9	17,6	8,6
Pyhäjoki	71,1	6,7	0,0	6,7
Pyhäjärvi	68,4	3,9	9,2	4,0
Pyhäntä	76,9	10,3	10,5	7,7
Raahe	67,1	8,0	9,4	4,7
Reisjärvi	45,2	25,8	19,4	16,7
Sievi	74,6	6,3	5,4	3,1
Siikajoki	76,9	6,0	11,3	7,5
Siikalatva	62,2	8,1	12,2	4,0
Sotkamo	65,1	15,8	15,6	6,9
Suomussalmi	54,3	12,9	18,0	10,9
Tyrnävä	83,8	2,5	4,4	0,6
Utajärvi	73,0	5,4	2,6	0,0
Vaala	71,1	17,8	13,3	4,4
Ylivieska	60,5	10,4	13,5	9,7
PSAVI 2017 (Koko maa)	67,6 (61,7)	8,2 (10,2)	7,9 (6,9)	5,6 (7,5)

Taulukossa 7 on esitetty vastaajien Internetin käyttöön liittyviä tuloksia kunnittain PSAVI-alueelta. Noin neljäsosa vastaajista tunsu, että omaa netin käyttöä pitäisi vähentää ja tehdä jotain muuta. Yhtä suuri osuus vastaajista kertoi yrittäneensä vähentää netissä viettämäänsä aikaa siinä onnistumatta. Vakavampien nettiriippuvuuteen kuuluvien oireiden osuudet olivat myös suhteellisen suuret. Esimerkiksi kymmenesosa ei syönyt tai nukkunut netin takia.

Taulukko 7. Yläkoulun 8–9-luokkalaisten Internetin käyttöön liittyviä kouluterveyskyselyn tuloksia kunnittain PSAVI-alueelta 2017. Luvut ovat prosenttiosuuksia kaikista vastaajista.

Kunta	Kokenut usein, että pitäisi viettää aikaa muutoin kuin netissä	Yrittänyt usein viettää vähemmän aikaa netissä, mutta ei ole onnistunut	Tuntenut olonsa usein hermostuneeksi, kun ei ole päässyt nettiin	Ei ole usein syönyt tai nukkunut netin takia
Alavieska	22,4	12,1	13,8	12,1
Haapajärvi	30,8	28,0	25,0	12,8
Haapavesi	22,2	21,0	16,6	9,1
Ii	24,1	23,9	19,5	11,8
Kajaani	23,7	21,5	17,1	8,2
Kalajoki	28,3	27,1	21,2	9,1
Kempele	17,7	24,3	12,8	9,6
Kuhmo	22,8	18,8	17,0	11,1
Kuusamo	19,5	25,5	18,0	8,0
Kärsämäki	26,5	37,1	25,0	16,7
Liminka	20,6	22,7	18,8	11,3
Lumijoki	23,1	15,0	10,3	10,3
Merijärvi	32,4	34,3	8,8	5,9
Muhos	22,8	23,1	14,5	11,2
Nivala	18,8	24,1	16,4	7,3
Oulainen	25,6	30,5	17,6	11,4
Oulu	24,4	22,2	16,9	10,0
Paltamo	27,4	22,2	15,9	7,9
Pudasjärvi	26,9	21,7	20,3	7,4
Puolanka	22,9	28,6	25,7	5,7
Pyhäjoki	25,0	20,9	13,6	2,3
Pyhäjärvi	17,6	11,0	9,5	2,7
Pyhäntä	23,7	34,2	21,1	7,9
Raahe	19,7	21,2	16,8	8,8
Reisjärvi	-	-	-	-
Sievi	22,3	23,6	15,6	17,5
Siikajoki	22,1	21,5	13,8	11,5
Siikalatva	23,3	25,7	15,1	15,1
Sotkamo	28,1	23,6	20,0	11,0
Suomussalmi	24,2	21,6	18,0	11,3
Tyrnävä	25,5	25,9	19,1	11,5
Utajärvi	-	-	-	-
Vaala	17,9	20,5	15,4	12,8
Ylivieska	22,2	22,0	19,0	11,5
PSAVI 2017 (Koko maa)	23,4 (25,4)	23,0 (23,4)	17,3 (19,0)	10,1 (11,2)

Taulukossa 8 on esitetty vastaajien vapaa-aikaan liittyviä tuloksia PSAVI-alueelta. Vajaa kolmasosa koki, että alueella järjestetään kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa nuorille. Yli kolmasosa taas oli sitä mieltä, että asuinalueella ei ole tarpeeksi oleskelutiloja nuorille. Vastaajien, jotka kokivat harrastuspaikkojen sijaitsevan liian kaukana, osuudet vaihtelivat 20 prosentista 60 prosenttiin. Kaupunkimaisissa kunnissa osuudet olivat alemmat kuin muissa alueen kunnissa.

Taulukko 8. Yläkoulun 8–9-luokkalaisten vapaa-aikaan ja harrastusmahdollisuuksiin liittyviä kouluterveys-kyselyn tuloksia kunnittain PSAVI-alueelta 2017. Luvut ovat prosenttiosuuksia kaikista vastaajista.

Kunta	Kokee, että asuin-alueella järjestetään kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa nuorille	Kokee, että asuin-alueella ei ole tarpeeksi oleskelutiloja nuorille	Tietää asuinalueen harrastus-mahdollisuuksista	Kokee harrastuspaikkojen sijaitsevan liian kaukana
Alavieska	36,8	28,1	56,1	36,8
Haapajärvi	37,1	37,9	62,9	29,8
Haapavesi	26,9	45,7	64,6	24,0
Ii	20,9	42,7	52,7	37,2
Kajaani	24,9	41,0	59,0	21,8
Kalajoki	29,7	42,8	58,8	36,4
Kempele	40,9	28,2	69,8	25,0
Kuhmo	27,7	45,0	64,4	26,5
Kuusamo	24,5	50,9	60,4	33,0
Kärsämäki	33,3	29,4	68,1	47,1
Liminka	33,8	39,6	66,8	26,7
Lumijoki	25,6	56,4	61,5	38,5
Merijärvi	18,2	40,6	57,6	43,8
Muhos	31,6	35,8	61,7	30,5
Nivala	39,4	29,8	67,5	26,1
Oulainen	38,6	37,9	68,9	32,6
Oulu	28,5	32,7	54,4	24,6
Paltamo	25,4	38,1	64,5	39,7
Pudasjärvi	24,2	54,5	63,6	24,6
Puolanka	22,9	37,1	62,9	62,9
Pyhäjoki	59,5	23,3	64,3	39,5
Pyhäjärvi	54,8	28,8	79,5	20,5
Pyhäntä	33,3	33,3	66,7	30,8
Raahe	27,5	32,1	62,9	24,2
Reisjärvi	-	-	-	-
Sievi	39,7	29,4	70,9	41,8
Siikajoki	18,5	56,6	53,1	40,3
Siikalatva	30,6	37,0	54,2	47,2
Sotkamo	42,0	35,3	65,7	29,7
Suomussalmi	29,0	33,1	64,9	34,4
Tyrnävä	23,4	36,4	60,4	39,0
Utajärvi	-	50,0	-	-
Vaala	22,5	33,3	59,0	28,2
Ylivieska	36,4	37,4	66,9	20,5
PSAVI 2017 (Koko maa)	30,4 (31,6)	36,2 (33,2)	60,2 (58,3)	28,0 (26,4)

Taulukossa 9 on esitetty vastaajien koulunkäyntiin liittyviä tuloksia PSAVI-alueelta. PSAVI-alueen vastaajista 70 prosenttia oli sitä mieltä, että luokassa on hyvä työrauha. Koulukiusauksen uhriksi vähintään kerran viikossa on joutunut noin 5 prosenttia vastaajista. Tunkkainen ilma häiritsi yläkoulun 8–9 -luokkalaisia vaihtelevasti, sillä osassa kuntia oppilaitoksen sisäilma ei haitannut yhtään vastaajaa ja osassa puolet vastaajista koki oppilaitoksen ilman häiritsevän tunkkaiseksi.

Taulukko 9. Yläkoulun 8–9-luokkalaisten koulunkäyntiin liittyviä kouluterveyskyselyyn tuloksia kunnittain PSAVI-alueelta 2017. Luvut ovat prosenttiosuuksia kaikista vastaajista.

Kunta	Koulu-uupumus	Luokassa tai ryhmässä hyvä työrauha	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa	Tunkkainen ilma oppilaitoksessa häirinnyt paljon
Alavieska	8,6	81,4	3,4	20,7
Haapajärvi	12,1	64,2	5,7	19,3
Haapavesi	13,1	61,7	9,0	38,2
Ii	12,6	71,7	2,6	33,3
Kajaani	11,5	63,7	2,8	21,2
Kalajoki	11,8	65,5	11,0	45,1
Kempele	7,0	84,2	5,0	14,4
Kuhmo	13,0	79,2	3,0	18,8
Kuusamo	15,8	73,7	6,6	27,6
Kärsämäki	8,6	63,4	11,3	5,9
Liminka	7,6	62,7	5,2	10,9
Lumijoki	0,0	65,9	15,0	36,6
Merijärvi	11,1	66,7	5,3	21,1
Muhos	10,9	64,2	5,4	9,9
Nivala	10,2	70,3	4,1	34,0
Oulainen	11,8	79,6	2,2	18,3
Oulu	13,1	71,6	4,3	25,5
Paltamo	16,7	87,3	3,2	38,7
Pudasjärvi	13,5	86,3	1,3	5,4
Puolanka	2,9	76,5	0,0	0,0
Pyhäjoki	4,4	77,8	2,2	28,3
Pyhäjärvi	5,4	71,1	0,0	15,8
Pyhäntä	7,7	74,4	0,0	0,0
Raahe	10,5	75,6	3,1	19,6
Reisjärvi	16,1	67,7	16,1	43,8
Sievi	9,2	77,3	2,3	15,9
Siikajoki	9,0	66,2	2,2	4,4
Siikalatva	17,6	72,2	7,8	16,7
Sotkamo	16,6	73,5	4,0	49,7
Suomussalmi	14,0	60,0	5,0	44,6
Tyrnävä	10,7	77,1	4,2	15,2
Utajärvi	15,8	65,8	5,3	26,3
Vaala	15,6	73,3	4,4	29,5
Ylivieska	13,7	62,4	5,9	51,2
PSAVI 2017 (Koko maa)	11,9 (13,8)	70,6 (68,0)	4,6 (5,8)	25,2 (24,5)

Taulukossa 10 on esitetty vastaajien elämänlaatuun ja -hallintaan liittyviä tuloksia PSAVI-alueelta. Elämänsä tyytyväisiä oli selkeä enemmistö vastaajista, mutta toisaalta myös mielialastaan huolestuneita oli paljon: neljäsosa vastaajista. Elämän hyvin hallinnassa olevaksi koki noin 75 prosenttia. Osuus yläkoulun 8–9-luokan oppilaista, joilla ei ole opintosuunnitelmia peruskoulun jälkeen, vaihteli kunnittain 6 prosentista noin 21 prosenttiin.

Taulukko 10. Yläkoulun 8–9-luokkalaisten elämänlaatuun ja -hallintaan liittyviä kouluterveyskyselyyn tuloksia kunnittain PSAVI-alueelta 2017. Luvut ovat prosenttiosuuksia kaikista vastaajista.

Kunta	Tyytyväinen elämänsä tällä hetkellä	Ollut huolissaan mielialastaan kuluneen 12 kuukauden aikana	Kokee elämän olevan hyvin hallinnassa	Ei opintosuunnitelmia peruskoulun jälkeen
Alavieska	76,3	25,9	70,7	13,8
Haapajärvi	77,4	28,6	71,6	13,5
Haapavesi	80,1	20,2	76,1	16,0
Ii	70,5	27,6	68,6	10,6
Kajaani	77,2	24,0	75,8	9,3
Kalajoki	68,9	27,6	70,3	20,9
Kempele	78,7	24,2	78,9	9,4
Kuhmo	70,7	23,8	71,3	11,9
Kuusamo	77,6	28,6	70,5	8,8
Kärsämäki	70,4	37,1	62,3	9,9
Liminka	82,7	17,2	76,3	12,5
Lumijoki	80,0	22,0	79,5	14,6
Merijärvi	72,2	31,6	62,9	10,5
Muhos	74,1	31,0	73,4	14,0
Nivala	76,2	25,3	69,0	10,2
Oulainen	75,7	30,5	73,9	10,6
Oulu	74,9	28,5	72,6	10,5
Paltamo	73,8	37,1	69,8	15,9
Pudasjärvi	78,6	34,2	68,1	9,3
Puolanka	71,4	40,0	71,4	11,8
Pyhäjoki	79,5	21,7	77,3	13,0
Pyhäjärvi	78,4	14,7	79,7	14,7
Pyhäntä	69,2	15,4	79,5	7,7
Raahe	75,0	25,1	74,2	12,4
Reisjärvi	-	38,7	-	9,4
Sievi	79,5	24,2	76,5	12,1
Siikajoki	73,8	33,8	74,2	9,7
Siikalatva	77,5	29,7	75,0	11,7
Sotkamo	80,1	22,4	77,1	6,0
Suomussalmi	82,7	28,9	83,3	7,8
Tyrnävä	72,7	30,4	75,0	11,6
Utajärvi	71,0	18,4	-	10,5
Vaala	76,3	25,6	76,9	11,4
Ylivieska	74,4	29,2	72,7	11,6
PSAVI 2017 (Koko maa)	75,7 (75,1)	27,1 (27,1)	73,4 (71,6)	11,0 (9,8)

Taulukossa 11 on esitetty vastaajien kasvuympäristöön liittyviä tuloksia PSAVI-alueelta. Noin 10 prosenttia alueen 8–9-luokkalaisista kertoi tuntevansa olonsa yksinäiseksi. Noin neljäsosa vastaajista koki syrjivää kiusaamista. Osuudet kuntien välillä vaihtelivat kuitenkin vajaan 3 prosentin ja 42 prosentin välillä. Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa oli vajaalla 8 prosentilla vastaajista. Suurimmalla osalla oli mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista jonkun kanssa.

Taulukko 11. Yläkoulun 8–9-luokkalaisten kasvuympäristöön liittyviä kouluterveyskyselyn tuloksia kunnittain PSAVI-alueelta 2017. Luvut ovat prosenttiosuuksia kaikista vastaajista.

Kunta	Tuntee itsensä yksinäiseksi	Kokenut syrjivää kiusaamista koulussa tai vapaa-ajalla	Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa	Mahdollisuus keskustella jonkun kanssa mieltä painavista asioista
Alavieska	3,4	30,9	10,3	78,9
Haapajärvi	8,8	24,6	9,7	80,9
Haapavesi	7,9	24,6	5,1	89,2
Ii	13,2	26,6	9,5	83,4
Kajaani	8,1	18,0	9,8	84,5
Kalajoki	9,4	27,8	10,2	85,5
Kempele	7,5	25,3	4,3	85,9
Kuhmo	7,8	31,9	9,0	89,1
Kuusamo	10,8	18,6	4,8	88,3
Kärsämäki	14,3	38,5	10,1	88,4
Liminka	6,1	24,7	6,8	88,2
Lumijoki	17,1	42,1	14,6	78,0
Merijärvi	13,2	27,3	8,8	88,6
Muhos	8,5	25,6	10,3	85,5
Nivala	6,8	19,0	4,9	89,3
Oulainen	9,6	25,1	8,9	86,0
Oulu	9,9	22,0	7,6	86,1
Paltamo	17,7	22,4	15,9	84,1
Pudasjärvi	6,8	20,3	5,7	88,6
Puolanka	8,6	22,6	5,7	94,1
Pyhäjoki	4,3	20,5	2,3	82,9
Pyhäjärvi	6,6	11,0	2,7	93,2
Pyhäntä	2,6	2,6	5,3	89,7
Raahe	8,1	22,2	7,7	88,9
Reisjärvi	19,4	-	-	-
Sievi	6,8	22,2	9,0	85,5
Siikajoki	10,4	24,2	9,7	87,3
Siikalatva	9,3	27,0	5,6	90,1
Sotkamo	9,3	16,8	9,8	83,0
Suomussalmi	9,9	20,3	5,2	83,8
Tyrnävä	13,9	19,6	8,8	94,2
Utajärvi	5,3	14,3	3,2	91,2
Vaala	13,3	16,7	7,9	75,6
Ylivieska	10,2	22,4	4,7	89,3
PSAVI 2017 (Koko maa)	9,3 (9,5)	22,4 (24,4)	7,6 (7,9)	86,4 (85,0)

3. Kuntien nuorisotyö

Tässä kappaleessa esitellään PSAVI-alueelta kunnallisen nuorisotyön kyselyn tuloksia sekä tietoa nuorisotilojen aukioloajoista ja kuntien nuorisotyön kustannuksista.

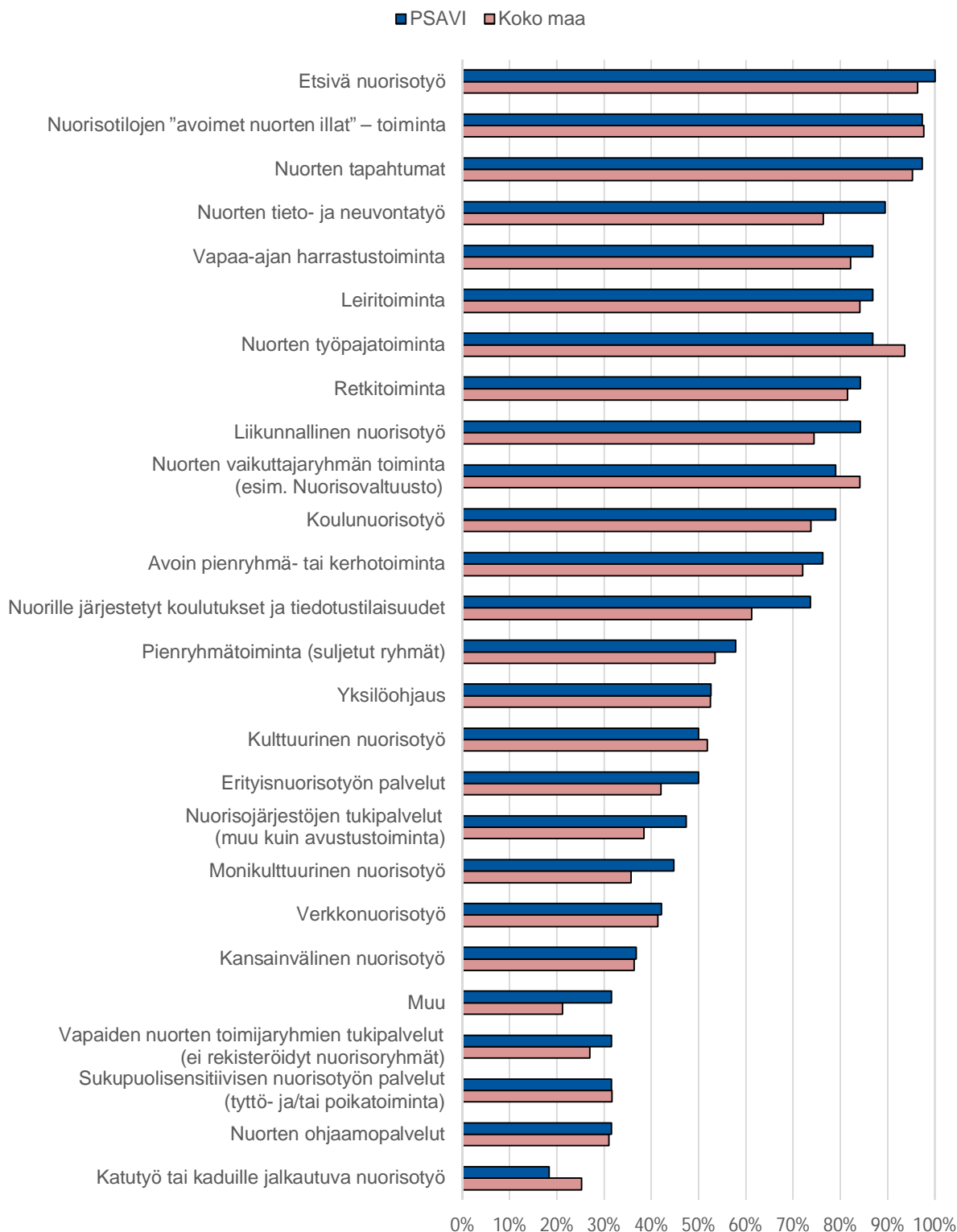
3.1. Kunnallisen nuorisotyön kysely

Aluehallintovirasto lähetti vuoden 2017 alussa kuntien nuorisotoimen- ja sivistystoimenjohtajille kyselyn, jolla kartoitettiin kuntien nuorisotyön palveluita, niiden saatavuutta sekä henkilöstöresursseja.

Kuvassa 7 on listattu kunnissa saatavilla olevien nuorisotyön palveluiden osuudet kaikista alueen kunnista. Etsivää nuorisotyötä on saatavilla kaikissa PSAVI-alueen 38 kunnassa. Myös nuorisotilojen ”avoimet nuorten illat” -toiminta, nuorten tapahtumat sekä nuorten tieto- ja neuvontatyö ovat saatavilla lähes kaikissa alueen kunnissa.

Koko maahan verrattuna osuudet ovat suhteellisen samankaltaisia. PSAVI-alueella nuorten tieto- ja neuvontatyön osuus on kuitenkin 13 prosenttiyksikköä suurempi kuin koko maassa. Nuorille järjestettyjen koulutusten ja tiedotustilaisuuksien osuus on 12 prosenttiyksikköä korkeampi. Liikunnallisen nuorisotyön osuus taas on hieman alle 10 prosenttiyksikköä korkeampi PSAVI-alueella kuin koko maassa. Koko maassa sen sijaan nuorten työpajatoiminta on osuudeltaan lähes 7 prosenttiyksikköä suurempi, ja nuorten vaikuttajaryhmän toiminta 5 prosenttiyksikköä suurempi PSAVI-alueeseen verrattuna.

Kunnissa saatavilla olevat nuorisotyön palvelut PSAVI-alueella ja koko maassa

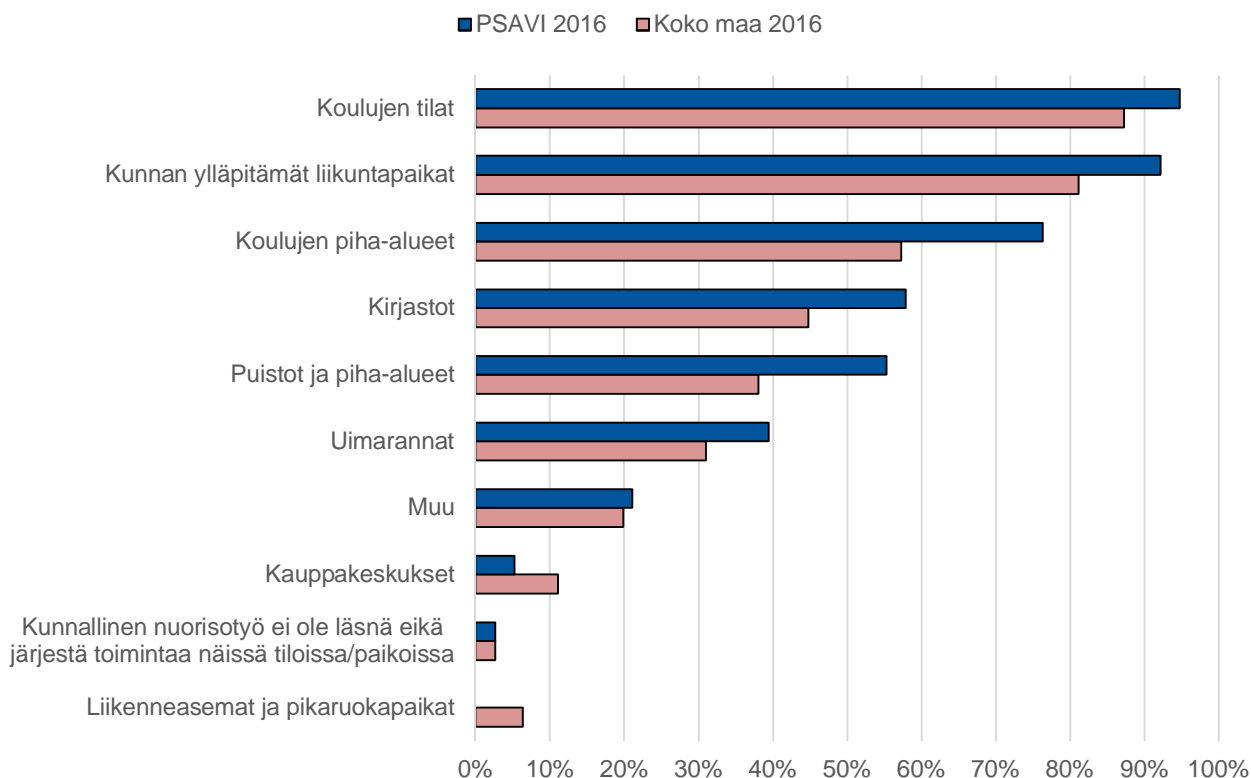

Kuva 7. Kunnissa saatavilla olevien nuorisotyön palveluiden osuudet kaikista alueen kunnista PSAVI-alueella ja koko maassa.

Kyselyssä pyydettiin kertomaan millä nuoren elinpiiriin kuuluvilla alueilla kunnallinen nuorisotyö oli läsnä tai järjesti toimintaa nuorille. Kuntien nuorisotyö oli kyselyn vastausten mukaan eniten läsnä koulujen

tiloissa, kuntien ylläpitämässä liikuntapaikoissa ja koulujen piha-alueilla (Kuva 8). Näillä alueilla läsnä oli yli kolme neljännestä alueen kuntien nuorisotöistä. Yhdessä PSAVI-alueen kunnassa kunnallinen nuorisotyö ei ollut läsnä missään kaavion esittämässä paikoissa. PSAVI-alueen ja koko maan osuudet ovat samankaltaiset keskenään, joskin PSAVI-alueen prosentiosuudet ovat suurimmaksi osaksi hieman suuremmat.

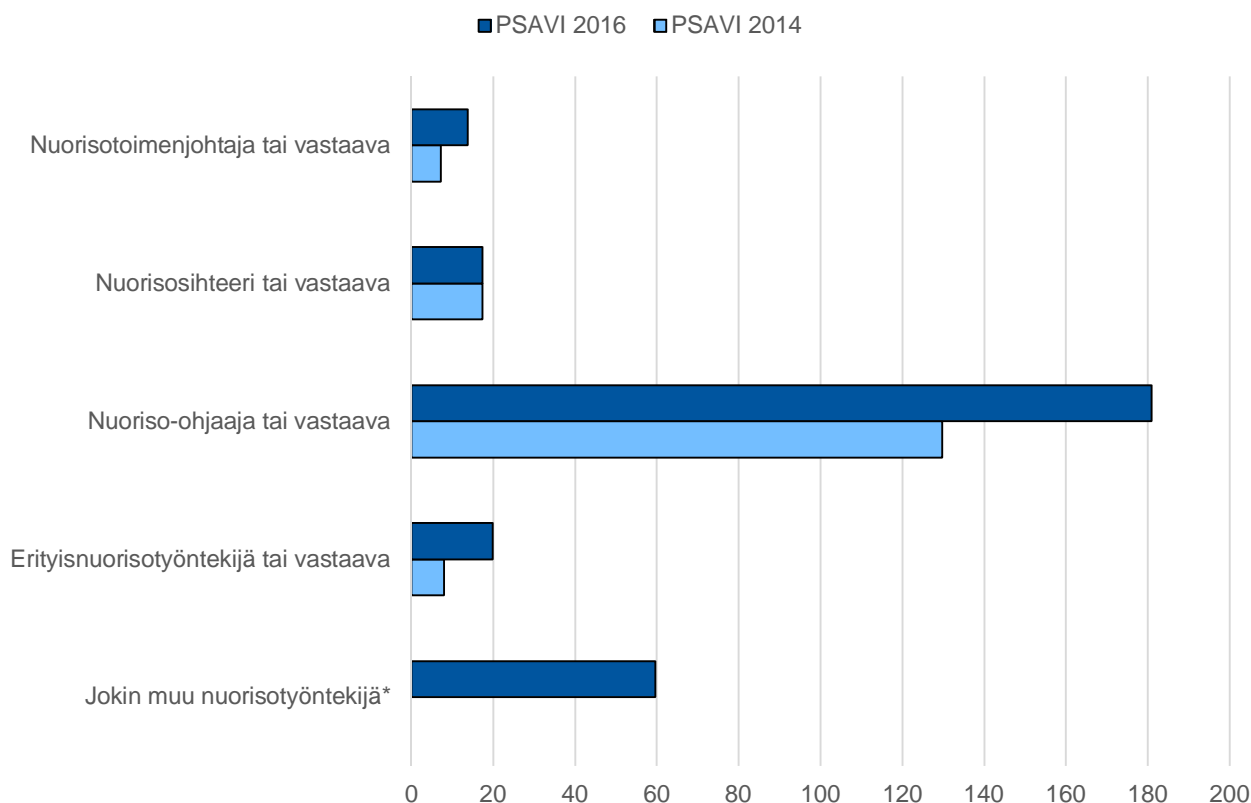
Nuorisotyön läsnäolo tai järjestämä toiminta erilaisissa nuoren elinpiiriin kuuluvissa paikoissa PSAVI-alueella ja koko maassa 2016

Kuva 8. Kuntien nuorisotyön läsnäolo tai järjestämä toiminta erilaisissa nuoren elinpiiriin kuuluvissa paikoissa PSAVI-alueella ja koko maassa 2016.

Nuorisotyön henkilötyövuosia (HTV) kertyi PSAVI-alueella vuonna 291,30 HTV, joka on huomattavasti enemmän kuin vuonna 2014 (162,20 HTV). Tehtävänkuvia tarkastellessa huomataan, että selkeästi eniten on muuttanut nuorisohjaajien tai vastaavien määrä (Kuva 9). Tähän vaikutti ennen kaikkea Oulun kaupungin selkeästi suurempi HTV-lukema aiempaan verrattuna. ”Jokin muu nuorisotyöntekijä”-luokka oli vuoden 2016 kyselyssä toiseksi suurin luokka. Kyseinen luokka ei ollut mukana kyselyssä vuonna 2014.

Nuorisotyön henkilötövuodet tehtävittäin PSAVI-alueella 2016 ja 2014

Kuva 9. PSAVI-alueen nuorisotyön henkilötövuodet 2016 ja 2014. *Ei kysytty 2014

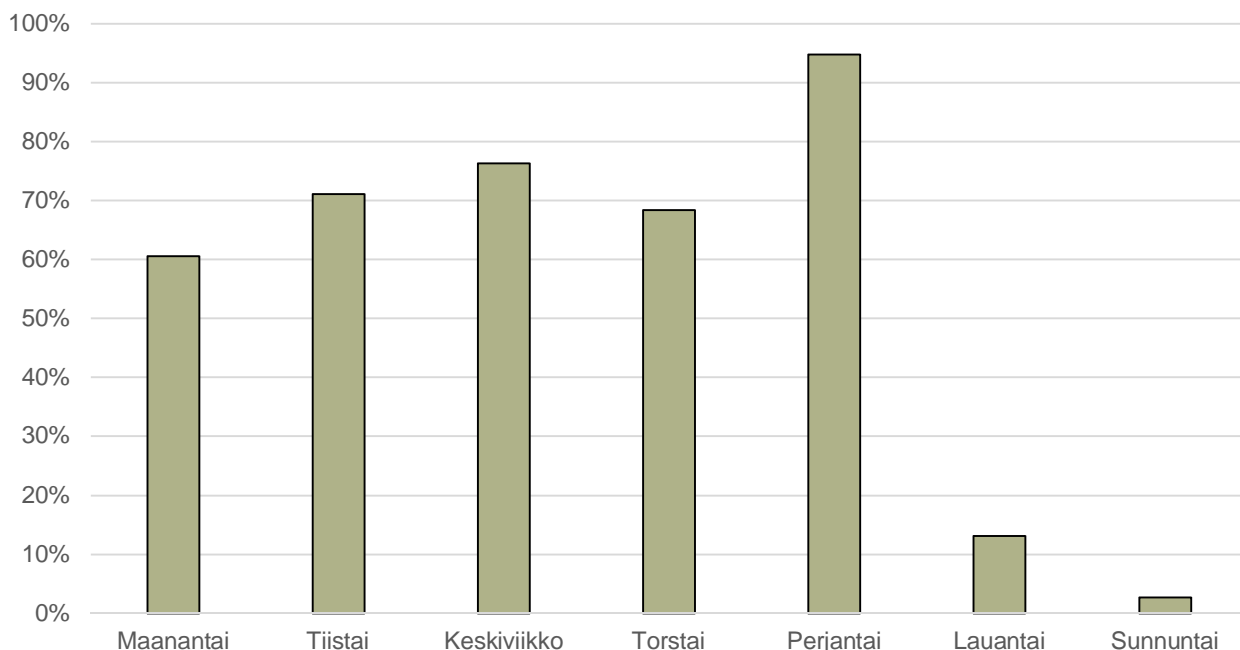
Keskimäärin PSAVI-alueen kunnissa nuorisotyöhön käytettiin noin 7,7 henkilötövuotta. Kuntien välillä on kuitenkin suuret erot HTV-luvuissa, sillä suurin HTV-arvo oli 182,25 ja pienin 0,55. Kaupunkimaisissa kunnissa nuorisotyöhön käytettiin yhteensä 204,85 HTV ja keskimääräisesti 51,21 HTV. Taajaan asutuissa kunnissa taas yhteensä 36,25 HTV:tä keskiarvon ollessa 3,30 HTV:tä. Maaseutumaisissa kunnissa kokonaismäärä oli 50,20 HTV:tä ja keskiarvo 2,18 HTV. Kuntakohtaiset HTV-luvut on esitetty raportin liitteessä 4.

3.2. Nuorisotilojen aukioloajat

Kuntien sivuilta kerättiin tietoa kuntien nuorisotilojen säännöllisistä jokaviikkoisista aukioloajoista syyskuussa 2017. Kuvassa 10 on esitetty kerätystä tiedosta koottu PSAVI-alueen kuntien nuorisotilojen aukiolopäivien kattavuus. Prosenttiosuudet kuvastavat sitä kuinka suuressa osassa PSAVI-alueen kuntia nuorisotilat ovat auki tiettyinä päivinä.

Nuorisotilojen säännölliset aukiolopäivät vaihtelivat PSAVI-alueen kunnissa yhden ja kuuden päivän välillä. Useimmiten nuorisotilat ovat alueen kunnissa auki viisi päivää viikossa, mutta myös kaksi, kolme tai neljä päivää viikossa ovat yleisiä aukiolopäivien määriä. Lähes kaikissa PSAVI-alueen kunnissa nuorisotilat ovat auki perjantaisin. Useassa kunnassa nuorisotilat ovat auki lauantaisin joka toinen viikko tai ennalta määriteltynä päivänä. Näitä ei otettu huomioon laskuissa.

Nuorisotilojen aukiolopäivät PSAVI-alueella

Kuva 10. PSAVI-alueen nuorisotilojen säännölliset jokaviikkoiset aukiolopäivät.

3.3. Nuorisotoimen kustannukset

Seuraavat kuntien nuorisotoimen kustannustiedot on kerätty Lipas-tietokannasta. Taulukossa 12 on esitetty PSAVI-alueen kuntien nuorisotyön kustannuksia vuosilta 2014 ja 2015. Taulukosta huomataan, että PSAVI-alueen kuntien nuorisotoimen kustannukset olivat vuonna 2015 korkeammat kuin edeltävänä vuotena, kun taas käyttötuotot olivat laskeneet. Käyttökustannusten ja käyttötuottojen erotuksesta lasketut nettokäyttökustannukset olivat sen myötä PSAVI-alueella vuonna 2015 selvästi vuotta 2014 suuremmat.

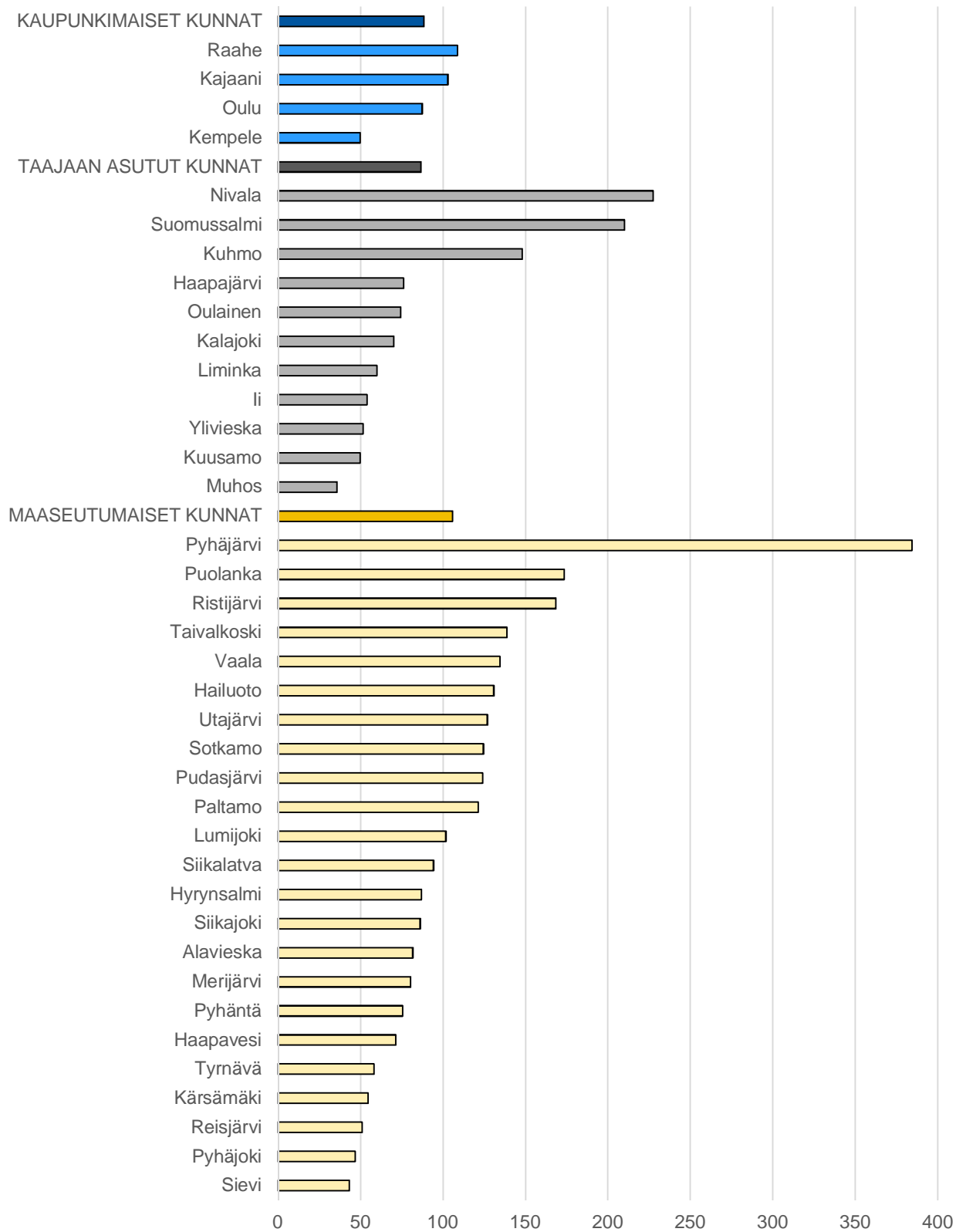
Taulukko 12. PSAVI-alueen kuntien nuorisotoimen kustannukset vuosina 2014 ja 2015.

Nuorisotoimen kustannukset (€ PSAVI-alueella)	Käyttökustannukset	Käyttötuotot	Nettokustannukset
2014	20 647 000	5 815 000	14 832 000
2015	21 072 000	4 857 000	16 215 000
Muutos (€)	425 000	-958 000	1 383 000
Muutos (%)	2,0	-19,7	8,5

Kustannukset vaihtelivat kunnittain ja kuntatyypeittäin. Kaupunkimaisissa kunnissa nuorisotoimen nettokustannukset olivat keskimäärin 2,4 miljoonaa euroa, taajaan asutuissa kunnissa 317 000 euroa ja maaseutumaisissa kunnissa 136 000 euroa. Tarkemmat kuntakohtaiset kustannusluvut löytyvät liitteestä 5.

Kuvassa 11 kuntien nuorisotoimen vuoden 2015 nettokustannukset on suhteutettu nuorten määrään, ja järjestelty kuntatyyppin mukaan. Osuuksissa oli suuria vaihteluita kuntien välillä, sillä vaihtelua oli 36 eurosta 384 euroon yhtä nuorta kohti. Kuntatyypeittäin tarkasteltuna nettokustannukset alueen nuoren väestön määrään suhteutettuna olivat hieman suuremmat maaseutumaisissa kunnissa (106 €/nuori), kuin kaupunkimaisissa (89 €/nuori) ja taajaan asutuissa kunnissa (87 €/nuori).

Nuorisotoimen nettokustannukset (€) nuorta kohti PSAVI-alueella 2015

Kuva 11. Nuorisotoimen nettokäyttökustannukset (€) suhteutettuna nuorten määrään PSAVI-alueella 2015.

4. Nuorisotoimen valtionavustukset 2017

Vuoden 2017 nuorisotoimen valtionavustuksia on jaettu syyskuun loppuun mennessä PSAVI-alueelle yhteensä 3 470 800 euroa. Taulukossa 13 on esitetty PSAVI-alueelle myönnetty nuorisotoimen valtionavustukset avustustyyppin mukaan jaoteltuna.

Molempien maakuntien alueelle ulottuvan toiminnan avustus on jyvitetty maakunnille toiminta-alueella sijaitsevien kuntien nuorten määrän mukaan. Maakunnallisissa avustussummissa ei siis ole kirjaimellisesti kyse maakuntien alueelle myönnettystä avustuksesta, vaan laskennallisista summista. Maakunta-kohtaiset luvut ovat siten suuntaa-antavia.

Taulukko 13. Nuorisotoimen PSAVI-alueelle 2017 myönnetty valtionavustukset ja laskennallinen jakauma maakuntiin. Molempien maakuntien alueella tapahtuvan toiminnan avustus on jyvitetty mukana olevien kuntien nuorten määrän mukaan. Tilanne syyskuun 2017 lopussa.

Nuorisotoimen valtionavustukset vuonna 2017	Avustuksen kohdealue ja avustussumma (€)
Nuorten työpajatoiminta	PSAVI 1 750 000
	Kainuu 353 216
	Pohjois-Pohjanmaa 1 396 784
Etsivä Nuorisotyö	PSAVI 1 306 800
	Kainuu 339 907
	Pohjois-Pohjanmaa 966 893
Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta	PSAVI 300 000
	Kainuu 70 050
	Pohjois-Pohjanmaa 229 950
Nuorten tieto- ja neuvontatyö sekä digitaalinen nuorisotyö	PSAVI 95 000
	Kainuu 8 289
	Pohjois-Pohjanmaa 86 711
Nuorisualan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittäminen ja kansainvälinen toiminta	PSAVI 19 000
	Kainuu 0
	Pohjois-Pohjanmaa 19 000
Avustukset yhteensä	PSAVI 3 470 800
	Kainuu 771 462
	Pohjois-Pohjanmaa 2 699 338

4.1. Avustukset avustustyypeittäin

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto jakoi nuorten työpajatoimintaan valtionavustusta Pohjois-Pohjanmaalle ja Kainuuseen yhteensä 1 750 000 euroa. Avustusta myönnettiin yhteensä 25:lle työpajatoiminnan järjestäjälle, joiden toiminta kattaa 31 kunnan alueen. Seitsemän kunnan alueella ei toteuteta valtion avustamaa työpajatoimintaa.

PSAVI-alueen kuntien etsivään nuorisotyöhön Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi yhteensä 1 306 800 euroa 25 eri toimijalle. Valtion avustamaa etsivää nuorisotyötä toteutetaan 36 PSAVI-alueen kunnan alueella.

Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi yhteensä 300 000 euroa. Avustusta myönnettiin 73 toimijalle, joiden toiminta kohdistuu 36 PSAVI-alueen kunnalle.

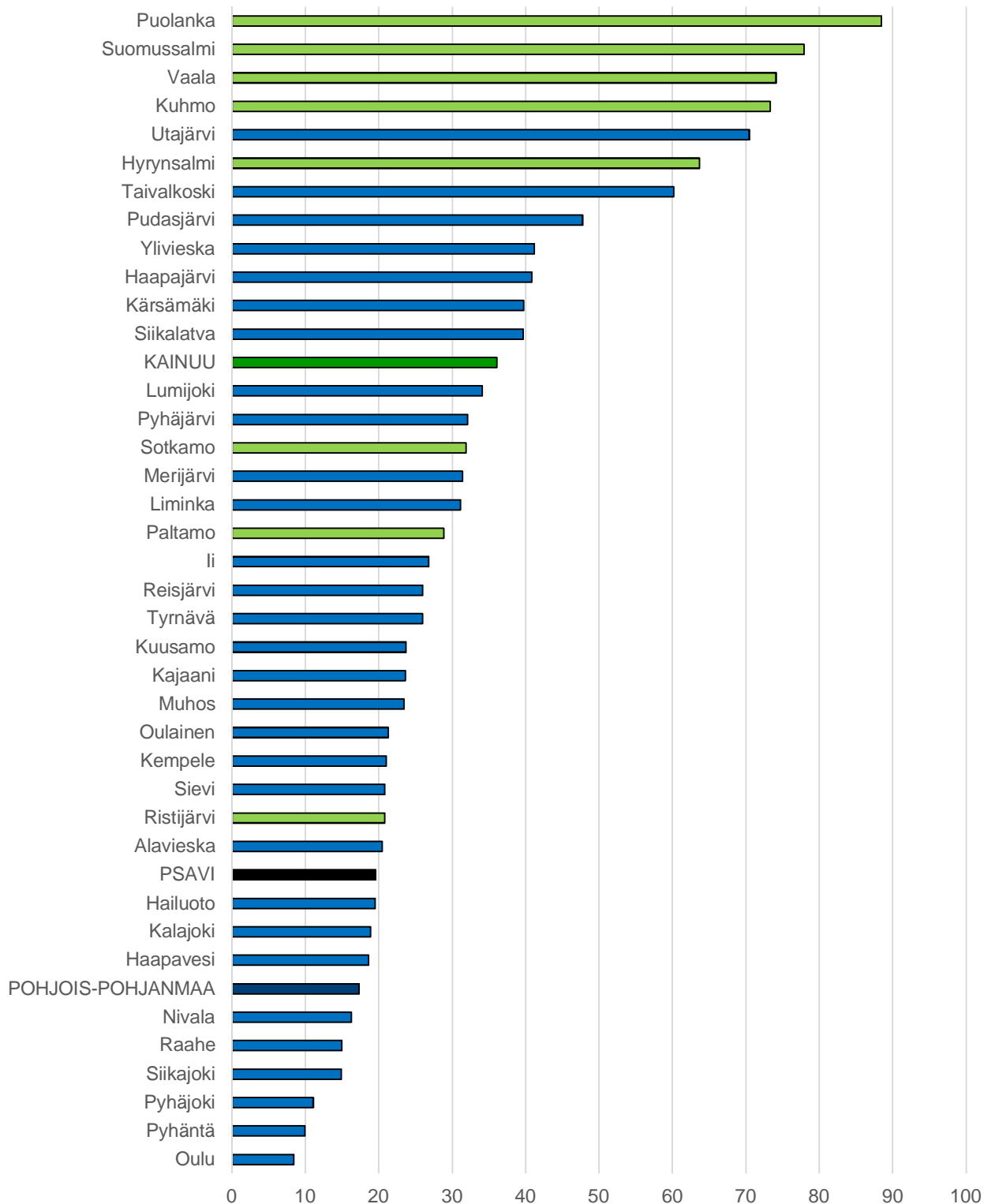
Avustusta myönnettiin myös nuorten tieto- ja neuvontatyöhön sekä digitaaliseen nuorisotyöhön liittyviin hankkeisiin yhteensä 95 000 euroa neljälle toimijalle. Nuorisoalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittämiseen ja kansainvälisen toimintaan myönnetty avustussumma oli taas 19 000 euroa, jolla avustettiin kolmen toimijan hankkeita.

4.2. Avustusten teoreettinen jakauma kunnittain

Kuvassa 12 on esitetty vuonna 2017 myönnettyjen avustusten teoreettinen jakautuminen kunnittain yhtä alle 29-vuotiasta kohti. Avustukset on esitetty siten, että huomioon on otettu avustusta saaneen toimijan toiminta-alue sekä toiminta-alueella sijaitsevien kuntien nuorten määrä. Yhteen kuntaan kohdistuva avustus on lisätty suoraan kunnan kokonaisavustukseen. Usean kunnan alueelle kohdistuva avustus on taas jaettu toiminta-alueella sijaitseville kunnille kuntien alle 29-vuotiaiden määrän mukaan suhteutettuna. Kun kaikki avustukset on laskettu yhteen ja saatu kunnan alueelle kohdistuva teoreettinen kokonaisavustus, on summa jaettu vielä kunnan nuorten määrällä. Nuorten määrät perustuvat 2016 tilastoihin, koska vuoden 2017 tilastoja ei ole vielä saatavilla.

Teoreettisesti laskettuna koko PSAVI-alueelle myönnettiin avustusta 20 euroa yhtä alueen nuorta kohti. Kainuussa keskiarvo oli 36 euroa yhtä nuorta kohti ja Pohjois-Pohjanmaalla 18 euroa yhtä nuorta kohti.

Myönnettyjen avustusten teoreettinen jakautuminen PSAVI-alueen kuntien alle 29-vuotiaille (€nuori)

Kuva 12. PSAVI-alueen myönnettyjen nuorisotoimen valtionavustusten teoreettinen jakautuminen kunnittain yhtä kunnan alle 29-vuotiasta kohti. Kainuun maakunnan alue on esitetty vihreällä ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alue sinisellä.

5. Lähteet

Aluehallintovirasto

Kysely kuntien nuoriso/sivistystoimenjohtajille

Lipas-tietokanta

Raportit - Kuntien taloustiedot

<http://lipas.cc.jyu.fi/lipas/>

Nuorisotilastot.fi

Kuntien nuorisotyö

<https://nuorisotilastot.fi>

Oikeusministeriö

Nuorisolaki

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>

Opetushallitus – valtionosuus

Yksikköhinnat vuodelle 2017 – Kuntien liikuntatoimi ja nuorisotyö

http://www02.oph.fi/asiakkaat/rahoitus/rahjulk17/13_14_15_KUNTIEN.pdf

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Kouluterveyskysely 2017

<https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tutkimustuloksia/kaikki-kouluterveyskyselyn-tulokset>

Tilastokeskus

Eräiden rikosten uhrin iän mukaan maakunnittain 2009-2016

http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_oik_rpk/045_rpk_tau_105.px/?rxid=c78c9db6-bcef-48c5-976a-28e08cf89618

Laatuseloste: Rikos- ja pakkokeinotilasto

http://tilastokeskus.fi/til/rpk/2017/02/rpk_2017_02_2017-07-13_laa_001_fi.html

Nuorten elinoloja ei voi kuvata pelkän työttömyysasteen avulla - Työttömyysaste ei kuvaa nuorten syrjäytymistä

http://www.stat.fi/artikkelit/2013/art_2013-03-11_002.html?s=6

Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt henkilöt iän mukaan kunnittain 2006-2016

http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_oik_rpk/050_rpk_tau_105.px/?rxid=c78c9db6-bcef-48c5-976a-28e08cf89618

Tilastollinen kuntaryhmitys – Kunnat 2017

http://www.stat.fi/meta/luokitukset/kunta/001-2017/kunta_kr.html

Tilastollinen kuntaryhmitys – Määritelmä 1

http://www.stat.fi/meta/kas/til_kuntaryhmit.html

Väestö iän ja sukupuolen mukaan kunnittain 2003 - 2016 kunkin tilastovuoden aluejaolla

http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vrm_vaerak/105_vaerak_tau_116_fi.px/?rxid=ec386763-959c-4baa-9a5b-b5bc0c6ea1b8

Työ- ja elinkeinoministeriö

Kuntapohjaisia keskiarvoja - ELY-keskukset ja kunnat 2005-2015

<http://tem.fi/kuntapohjaiset-vuosikeskiarvot>

Työttömyystietoja ELY-keskuksittain ja kunnittain keskimäärin vuonna 2016

<http://tem.fi/documents/1410877/2187011/elykun2016.pdf/59adf18d-8f0e-4b39-82d7-364f1cb7d06e>

6. Liitteet

LIITE 1. Nuorten määrä: Nuorten määrät PSAVI-alueen kunnissa vuonna 2016, muutos vuoteen 2015 verrattuna ja valtionosuus vuonna 2017.

Kunta	Nuoria	Osuus asukkaista	Muutos vuoteen 2015	Muutosprosentti	Valtionosuus 2017 (€)
Alaveska	938	35,5 %	-29	-3,0 %	4 308
Haapajärvi	2 575	35,1 %	-81	-3,0 %	11 832
Haapavesi	2 647	37,3 %	-57	-2,1 %	12 046
Hailuoto	211	21,2 %	-3	-1,4 %	953
Hyrnsalmi	474	19,7 %	-9	-1,9 %	2 152
Ii	3 593	37,3 %	-39	-1,1 %	16 181
Kajaani	12 752	34,0 %	-66	-0,5 %	57 104
Kalajoki	4 182	33,2 %	-75	-1,8 %	18 965
Kempele	6 866	39,7 %	10	0,1 %	30 543
Kuhmo	1 888	21,8 %	-70	-3,6 %	8 723
Kuusamo	4 415	28,4 %	-128	-2,8 %	20 239
Kärsämäki	861	32,4 %	0	0,0 %	3 836
Liminka	4 849	48,5 %	6	0,1 %	21 576
Lumijoki	939	44,6 %	35	3,9 %	4 027
Merijärvi	486	43,0 %	1	0,2 %	2 161
Muhos	3 521	39,1 %	-84	-2,3 %	16 060
Nivala	4 298	39,5 %	-31	-0,7 %	19 286
Oulainen	2 553	34,0 %	-68	-2,6 %	11 677
Oulu	80 645	40,2 %	312	0,4 %	357 884
Paltamo	864	24,7 %	24	2,9 %	3 742
Pudasjärvi	2 353	28,7 %	-26	-1,1 %	2 388
Puolanka	519	19,0 %	-17	-3,2 %	10 598
Pyhäjoki	979	30,7 %	-28	-2,8 %	4 486
Pyhäjärvi	1 472	27,0 %	-19	-1,3 %	6 642
Pyhäntä	573	36,3 %	-10	-1,7 %	2 597
Raahe	8 376	33,5 %	-77	-0,9 %	37 658
Reisjärvi	991	34,7 %	-11	-1,1 %	4 464
Ristijärvi	263	19,6 %	-4	-1,5 %	1 189
Sievi	2 200	43,4 %	-18	-0,8 %	9 881
Siikajoki	1 932	36,0 %	-64	-3,2 %	8 892
Siikalatva	1 553	27,8 %	-38	-2,4 %	7 088
Sotkamo	2 940	28,1 %	-31	-1,0 %	13 236
Suomussalmi	1 693	20,7 %	-54	-3,1 %	7 783
Taivalkoski	1 242	30,1 %	-55	-4,2 %	5 778
Tyrnävä	3 144	46,6 %	-53	-1,7 %	14 243
Utajärvi	808	28,6 %	-27	-3,2 %	3 720
Vaala	727	23,9 %	6	0,8 %	3 212
Ylivieska	6 015	39,6 %	-8	-0,1 %	26 832
Yhteensä	177 337	36,5 %	-886	-0,5 %	793 983

LIITE 2. Työttömyys: työttömyys vuonna 2016, osuudet suhteessa alle 25-vuotiaisiin ja kaikkiin työttömiin sekä työttömyyden muutos vuoteen 2015.

Kunta	Työttömät alle 25-vuotiaat	Osuus alle 25-vuotiaista	Osuus kaikista työttömistä	Muutos vuoteen 2015	Muutosprosentti
Alavieska	14	4,4 %	10,5 %	-6	-30,0 %
Haapajärvi	67	7,6 %	19,0 %	-4	-5,6 %
Haapavesi	74	9,2 %	18,6 %	3	4,2 %
Hailuoto	3	5,1 %	6,7 %	-1	-25,0 %
Hyrnsalmi	16	9,5 %	9,1 %	-3	-15,8 %
Ili	80	8,0 %	11,4 %	-14	-14,9 %
Kajaani	457	9,5 %	18,2 %	-42	-8,4 %
Kalajoki	85	6,5 %	14,4 %	-4	-4,5 %
Kempele	170	8,7 %	17,4 %	6	3,7 %
Kuhmo	55	8,9 %	7,6 %	-15	-21,4 %
Kuusamo	141	9,6 %	15,0 %	-11	-7,2 %
Kärsämäki	15	5,4 %	11,3 %	2	15,4 %
Liminka	55	5,0 %	13,6 %	4	7,8 %
Lumijoki	15	6,4 %	16,9 %	1	7,1 %
Merijärvi	7	4,5 %	15,9 %	-2	-22,2 %
Muhos	73	7,7 %	14,5 %	-16	-18,0 %
Nivala	100	7,5 %	18,1 %	-3	-2,9 %
Oulainen	69	8,0 %	17,1 %	-6	-8,0 %
Oulu	2989	10,1 %	18,8 %	-108	-3,5 %
Paltamo	20	6,2 %	8,9 %	-6	-23,1 %
Pudasjärvi	54	6,9 %	9,9 %	-1	-1,8 %
Puolanka	9	4,3 %	4,8 %	-8	-47,1 %
Pyhäjoki	21	6,8 %	14,5 %	-1	-4,5 %
Pyhäjärvi	37	7,6 %	12,8 %	-8	-17,8 %
Pyhäntä	7	3,9 %	9,7 %	1	16,7 %
Raahe	274	10,5 %	19,6 %	-5	-1,8 %
Reisjärvi	19	5,8 %	18,6 %	2	11,8 %
Ristijärvi	9	10,2 %	11,3 %	1	12,5 %
Sievi	38	5,6 %	16,7 %	0	0,0 %
Siikajoki	37	6,6 %	14,2 %	-2	-5,1 %
Siikalatva	32	6,2 %	11,8 %	-9	-22,0 %
Sotkamo	73	7,7 %	12,1 %	6	9,0 %
Suomussalmi	42	7,1 %	6,6 %	-12	-22,2 %
Taivalkoski	31	6,8 %	10,2 %	-5	-13,9 %
Tyrnävä	45	6,0 %	13,4 %	-1	-2,2 %
Utajärvi	21	8,2 %	11,7 %	-2	-8,7 %
Vaala	20	7,4 %	9,7 %	4	25,0 %
Yliveska	135	7,1 %	15,3 %	-12	-8,2 %
Yhteensä	5 409	9,0 %	16,6 %	-277	-4,9 %

LIITE 3. Rikollisuus: selvitettyihin rikoksiin syyllisiksi epäillyt 15–29-vuotiaat ja alle 30-vuotiaat, ja osuus kaikista syyllisiksi epäillyistä vuonna 2016 sekä alle 30-vuotiaiden syyllisiksi epäiltyjen muutos vuoteen 2014.

Kunta	Syyllisiksi epäillyt 15-29-vuotiaat	Osuus kaikista syyllisiksi epäillyistä	Syyllisiksi epäillyt alle 30-vuotiaat	Osuus kaikista syyllisiksi epäillyistä	Muutos vuoteen 2014	Muutosprosentti
Alaveska	24	36,9 %	26	40,0 %	-10	-27,8 %
Haapajärvi	117	42,7 %	130	47,4 %	19	17,1 %
Haapavesi	126	52,1 %	131	54,1 %	-22	-14,4 %
Hailuoto	3	12,0 %	3	12,0 %	-2	-40,0 %
Hyrynsalmi	14	22,6 %	15	24,2 %	-17	-53,1 %
li	115	35,7 %	120	37,3 %	-86	-41,7 %
Kajaani	922	54,1 %	947	55,6 %	-178	-15,8 %
Kalajoki	156	45,0 %	161	46,4 %	-47	-22,6 %
Kempele	284	60,2 %	304	64,4 %	22	7,8 %
Kuhmo	117	34,4 %	117	34,4 %	-19	-14,0 %
Kuusamo	216	43,0 %	223	44,4 %	-204	-47,8 %
Kärsämäki	29	38,2 %	31	40,8 %	-10	-24,4 %
Liminka	137	50,2 %	150	54,9 %	-63	-29,6 %
Lumijoki	6	31,6 %	6	31,6 %	-6	-50,0 %
Merijärvi	13	50,0 %	15	57,7 %	-40	-72,7 %
Muhos	258	56,2 %	275	59,9 %	70	34,1 %
Nivala	129	48,1 %	156	58,2 %	-30	-16,1 %
Oulainen	101	38,7 %	106	40,6 %	-133	-55,6 %
Oulu	5567	54,9 %	5921	58,4 %	-1085	-15,5 %
Paltamo	53	46,5 %	53	46,5 %	-337	-86,4 %
Pudasjärvi	96	40,7 %	101	42,8 %	-74	-42,3 %
Puolanka	8	17,4 %	10	21,7 %	-11	-52,4 %
Pyhäjoki	114	60,6 %	114	60,6 %	94	470,0 %
Pyhäjärvi	104	45,8 %	106	46,7 %	8	8,2 %
Pyhäntä	5	18,5 %	8	29,6 %	1	14,3 %
Raahe	343	37,4 %	358	39,0 %	-202	-36,1 %
Reisjärvi	31	56,4 %	32	58,2 %	3	10,3 %
Ristijärvi	6	11,8 %	6	11,8 %	-3	-33,3 %
Sievi	35	44,9 %	36	46,2 %	-19	-34,5 %
Siikajoki	24	17,3 %	29	20,9 %	-55	-65,5 %
Siikalatva	81	36,2 %	84	37,5 %	-2	-2,3 %
Sotkamo	181	38,2 %	224	47,3 %	38	20,4 %
Suomussalmi	88	40,6 %	91	41,9 %	-115	-55,8 %
Taivalkoski	73	57,0 %	76	59,4 %	-71	-48,3 %
Tyrnävä	36	36,4 %	38	38,4 %	-6	-13,6 %
Utajärvi	65	70,7 %	65	70,7 %	29	80,6 %
Vaala	51	31,1 %	55	33,5 %	-39	-41,5 %
Ylivieska	217	39,7 %	248	45,4 %	-30	-10,8 %
Yhteensä	9945	50,0 %	10571	53,1 %	-2632	-19,9 %

LIITE 4. Kuntien nuorisotyön henkilötyövuodet: Kuntien nuorisotyön henkilötyövuodet erilaisissa tehtävissä vuonna 2016.

Kunta	Nuoriso- toimenjohtaja tai vastaava	Nuoriso- sihteeri tai vastaava	Nuoriso- ohjaaja tai vastaava	Erityisnuoriso- työntekijä tai vastaava	Jokin muu nuoriso- työntekijä	Yhteensä
Alavieska			1,30			1,30
Haapajärvi			1,00			1,00
Haapavesi		0,50	0,00	1,00		1,50
Hailuoto		0,50			0,20	0,70
Hyrnsalmi	1,00	0,50				1,50
Ii	0,50		1,80			2,30
Kajaani		1,00	6,00	1,00	2,60	10,60
Kalajoki	0,20		1,00	1,00		2,20
Kempele	1,00		3,00			4,00
Kuhmo	1,00		1,00	1,00	2,00	5,00
Kuusamo		1,00	1,50			2,50
Kärsämäki		0,40	0,40			0,80
Liminka	1,00	1,00	1,00	2,00		5,00
Lumijoki		0,70				0,70
Merijärvi	1,00	0,35	0,65			2,00
Muhos	0,50		1,00		1,00	2,50
Nivala	0,25		2,00		1,50	3,75
Oulainen	1,00		1,00	2,00		4,00
Oulu	0,25	2,00	133,00	9,00	38,00	182,25
Paltamo	0,10		1,25	0,80		2,15
Pudasjärvi		1,00	1,00			2,00
Puolanka	1,00	1,00	1,00			3,00
Pyhäjoki		0,50	0,50			1,00
Pyhäjärvi	1,00		2,00			3,00
Pyhäntä	0,10	0,45				0,55
Raahe	1,00		6,00	1,00		8,00
Reisjärvi		0,40	0,25		0,75	1,40
Ristijärvi	0,50	0,50	0,50			1,50
Sievi		0,25	0,60			0,85
Siikajoki		1,00	1,00			2,00
Siikalatva		1,00			0,50	1,50
Sotkamo	1,00		4,80			5,80
Suomussalmi		1,00	1,00			2,00
Taivalkoski	0,10	0,30	1,00	1,00	1,00	3,40
Tyrnävä		1,00	1,50		8,00	10,50
Utajärvi		1,00	0,50			1,50
Vaala	0,25		0,30		1,00	1,55
Ylivieska	1,00		2,00		3,00	6,00
Yhteensä	13,75	17,35	180,85	19,80	59,55	291,30

LIITE 5. Nuorisotoimen kustannukset: Kuntien nuorisotyön käyttökustannukset ja käyttötuotot, nettokustannukset sekä nettokustannukset yhtä nuorta kohti vuonna 2015.

Kunta	Käyttökustannukset (€)	Käyttötuotot (€)	Nettokustannukset (€)	Nettokustannukset nuorta kohti (€)
Alavieska	80 000	1 000	79 000	82
Haapajärvi	227 000	25 000	202 000	76
Haapavesi	235 000	42 000	193 000	71
Hailuoto	28 000	0	28 000	131
Hyrnsalmi	75 000	33 000	42 000	87
Ii	267 000	71 000	196 000	54
Kajaani	1 505 000	185 000	1 320 000	103
Kalajoki	383 000	84 000	299 000	70
Kempele	450 000	109 000	341 000	50
Kuhmo	442 000	152 000	290 000	148
Kuusamo	295 000	69 000	226 000	50
Kärsämäki	51 000	4 000	47 000	55
Liminka	370 000	80 000	290 000	60
Lumijoki	122 000	30 000	92 000	102
Merijärvi	44 000	5 000	39 000	80
Muhos	171 000	42 000	129 000	36
Nivala	1 115 000	131 000	984 000	227
Oulainen	548 000	353 000	195 000	74
Oulu	8 623 000	1 603 000	7 020 000	87
Paltamo	128 000	26 000	102 000	121
Pudasjärvi	506 000	211 000	295 000	124
Puolanka	174 000	81 000	93 000	174
Pyhäjoki	56 000	9 000	47 000	47
Pyhäjärvi	894 000	321 000	573 000	384
Pyhäntä	75 000	31 000	44 000	75
Raahe	1 044 000	125 000	919 000	109
Reisjärvi	58 000	7 000	51 000	51
Ristijärvi	45 000	0	45 000	169
Sievi	152 000	56 000	96 000	43
Siikajoki	199 000	27 000	172 000	86
Siikalatva	231 000	81 000	150 000	94
Sotkamo	512 000	142 000	370 000	125
Suomussalmi	648 000	281 000	367 000	210
Taivalkoski	292 000	112 000	180 000	139
Tyrnävä	280 000	94 000	186 000	58
Utajärvi	138 000	32 000	106 000	127
Vaala	138 000	41 000	97 000	135
Ylivieska	471 000	161 000	310 000	51
Yhteensä	21 072 000	4 857 000	16 215 000	91

